Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

[illegible] 1921 оной декабриин 21-hээ гарана | № 169 (14280) | 1976 оной июлиин 18, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Максим Цыдыпович Даржаев арбаад шахуу жэл «Гусиноозерская» уурхайда хүдэлнэ. Проходчигоор, нүүрhэ малтагшаар ажаллаа. Мүнөө лаванууд соо малтагдаhан нүүрhэ зөөдэг электровоз жолоодоно. Бүтээсэ ехэтэй локомотиваа haадгүйгөөр ябуулжа, даабаряа үлүүгээр дүүргэнэ. Коммунис ажалай ударнигай нэрэ солотой.

Прасковья Григорьевна Холмогорова «Электромашина» заводой эрхимээр утаhа орёогшодой зэргэдэ жагсаhаар үнинэй. Бүхы продукцияа өөрын тамгатайгаар тушаадаг. 8 часай туршада хэхэ ажалаа 7 часай туршада дүүргэнэ. Мүнөө август hарын түсэбөөр хүдэлнэ.

Николай Владимирович Багринов «Бурятмежколхозстрой» трестын Улаан-Үдын оньhожоруулагдамал колоннын бэрхэ штукатурщигуудай нэгэниинь мүн болоно. Хүдэлмэриин олон мэргэжэлтэй. Коммунис ажалай ударник. «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагдаhан юм. Мүнөө тэрэнэй хүтэлбэрилдэг бригадын коллектив 60 бүлэ айлай орохо гэрэй барилга дээрэ хүдэлжэ, даабаряа 20—25 процентээр үлүүлнэ.

МАЛАЙ ТЭЖЭЭЛ — мүнөөдэрэй гол асуудал

БҮХЫ ХҮСЭЕЭ ЭЛСҮҮЛХЭБДИ

Хүдөө ажахын үйлэдбэридэхи шухала хүдэлмэринүүдэй нэгэн болохо үбhэ хуряалгын халуун хаhа хүрэжэ ерэбэ. Хабартаа, зунайшье эхеэр хүйтэн, бороогүй байжа, ехэ hанаа зобоогоо hэн. Харин hүүлэй үедэ яhала элбэгээр ороhон бороогой ашаар сабшалангай ногоон эли бодо hайжараа, мүнөөшье түлэг ургаhаар.

Теэд ногооной үшөө ургахыень хүлеэжэ hуултай бэшэ. Манай совхозой отделени бүхэндэ, совхозой түбэй заhабарилгын мастерскойдо тэжээл бэлэдхэлгэдэ ашаглагдаха, трактор болон бусад оньhон түхеэрэлгэнүүдые заhаха, hэльбэхэ, зэр зэмсэгүүдые бэлдэхэ хүдэлмэри эршэтэйгээр ябуулагдаа. Иигэжэ hаатангүйгөөр, эмхи гуримтайгаар оньhожоруулагдамал долоон звено сабшалан дээрээ гаража, ногоо унагаажа эхилбэ. Үбhэшэдэй байрлажа ажаллаха отог, ажаhуудалайнь бусад хэрэгсэлнүүд саг соогоо яhала гэмгүйгөөр бэлдэгдэhэн байгаа.

Үбhэ хуряалгын хүдэлмэридэ жэгдэрэн орохын урда тээ совхозой партийна организациин хамтын суглаан зарлагдаа hэн. Нийтын адууhа малые үбэлжэлгын хаhын үедэ бардам тэжээлээр хангаха зорилгоор ажахын партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай асуудал үргэнөөр зүбшэгдөө. Тэжээл бэлэдхэлгын кампаниин үедэ үбhэшэдэй ажаhуудалай, культурна эрилтэнүүдые хангаха талаар, тэдэнэй дунда нийтэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха талаар партийна эхин организацинуудай, парткомой, профсоюзай рабочкомой болон ВЛКСМ-эй комитедэй бэелүүлхэ хэмжээ ябуулганууд баталагдаа.

Удаань совхозой отделени бүхэндэ хүдэлмэрилэгшэдэй хамтын суглаан боложо, мүнөө үеын шухала хэрэг болохо үбhэ хуряалгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ, энээндэ хүн бүхэниие эдэбхитэйгээр хабаадуулха тухай асуудал хэлсэгдээ. Совхозой партийна организациин хамтын суглаанай хараалhан хэмжээ ябуулганууд тухай, мүрысөөнэй гурим тухай соносхогдоо.

Тэрэшэлэн үбhэшэдэй дунда социалис мүрысөө эмхидхэхэ асуудалда горитой анхарал хандуулагдаhан байна. Үбhэшэдэй социалис мүрысөөнэй гурим, дүнгүүдынь согсолхо болзор, hайнаар хүдэлжэ, ехэ хэмжээнэй, hайн шанартай тэжээл бэлэдхэhэн үбhэшэдые материальна ба моральна талаар урмашуулха хэмжээнүүд тодорхойлогдоо. Тэдээн тушаа эндэ тогтоhоной үлүү хаш даа. Мүрысөөнэй гурим өөрынгөө ажахын арга боломжодо, эрхэ байдалда таарамаар лэ зохёогдоhон байха.

Сабшалан дээрэ үглөөнэй бүрүүлhээ үдэшын бүрэнхы болотор амарха забгүй ажаллажа ябаhан үбhэшэдөө али бүхы хэрэглэмжээрнь гүйсэд хангаха уялгатайбди. Звено бүхэндэ хамтын эдеэн эмхидхэгдээ. Тусхай графигай ёhoop автолавка үбhэшэдтэ ошожо байха юм. Тиихэдэ совхозоймнай агитбригада мүн лэ тусгаар заагдаhан болзорой ёhoop үбhэшэдтөө айлшалжа, элдэб hонинуудые дуулгаха, культурна эрилтыень хангаха зорилгоор бэлэдхэл хэжэ байна.

Манай совхоз эхэнхи сабшалангайнгаа ногооое имагтал оньhон техникын хүсөөр сабшажа унагааха байна. Тармаха, hүрилхэ, багсалха гэхэ мэтын хүндэ хүшэр хүдэлмэри мүн лэ оньhон түхеэрэлгэнүүдэй хүсөөр хэгдэхэ. Оньhожоруулагдамал звено бүхэн 11—12 хүнhөө бүрндэнхэй. Тракторай гү, али морин косилкын ябажа боломоор бэшэ үлүү сэ шиигтэй, бургааhа бутуулитай, болдог болдируутай сабшалангай ногоон гараар сабшагдаха. Үбгэд, хүгшэд, совхоздо туhалхаяа ерэhэн зарим хүнүүдтэ тиимэ газар даалгагдаха юм.

Манай совхоз 1200 гектарта олон жэлэй ногоо тарихан юм. Тэрэнэй эхэнхинь Хужарта гэжэ газарта. Ургасань яhала hайн. Тиимэhээ модохиршоогүй, сэл хүхэ, шэмэтэй байhан дээрэнь тэрэнээ эгээл түрүүлэн сабшажа захалбабди. Хоёр зуун гектарынь хүрэнгын үрэhэ суглуулжа абахын тула, хожом хүсэд эдеэшэhэн хойнонь сабшажа hүрилхэ байнабди. Тэндэhээ адаг 200 центнер үрэhэн абтаха байха. Иигэжэ ерэхэ тарилгада хэрэгтэй болохо үрэhэ, хүрэнгээ суглуулха аргатай болохобди.

Витаминаар баян ногооной гурил татаха түхеэрэлгэгүйбди. Тиимэhээ илангаяа малшаднай байhан байhан газартаа шэмэ hайнтай ногоо сабшажа, нарагүй, норохо, гутахагүй газарта сэл хүхөөр хатаажа, витаминтай үбhөөр хэрэглэмжээ хангаха уялгатай. Гадна отделени бүхэндэ hургуулиин үхибүүд, үбгэд, хүгшэд набшаhата тэжээл суглуулжа байнхай.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын үбэлжэлгын хаhые hайнаар, эмхитэйгээр, малай ашаг шэмые бүри арьбадхан үнгэргэхэ үндэhэ hуури эгээл энэ үедэ табигдаха байна. Тиимэhээ совхозой дирекци, партком үбhэ хуряалгын хүдэлмэри эмхидхэлгэдэ бүхы анхаралаа хандуулха гэhэн эрид шууд зорилготой. Шанга хиналта табяагүйдэ, эрилтэ хээгүйдэ аргашьегүй. Малнай олон. Үбhэн, силос, сенаж ехэ хэрэгтэй.

Түсэбэй ёhoop манай совхоз 37 мянган центнер үбhэ hүрилжэ абаха, 4 мянган тонно силос, 600 центнер сенаж дараха ёhотой. Нилээд хүсэеэ, оролдолгоёо гаргажа бэелүүлхэ түсэб гээшэ. Теэд hайнаар ургажа байhан ногоогоо, кукуруза, горох, обёос холижо тариhан силостэ хуряагдаха плантациин ургасые гээлтэгүйгөөр, шанар hайнтайгаар дууhан хуряажа шадабал, энэ түсэб дүүргэгдэхээр. Тэрэнэй түлөө бүхы хүсэеэ, доторойнгоо арга боломжонуудые элсүүлжэ байнабди.

В. АБИДУЕВ,
Хоринн аймагай Анаагай совхозой парткомой секретарь.

КПСС-эй ЦК-да, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

Берлиндэ 1976 оной июлиин 7—9-нэй үдэрнүүдтэ болоhон Экономическа Харилсан туhалалсалгын Соведэй XXX сессиин заседаниин дүнгүүд тухай КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин түрүүтэй Советскэ Союзай делегациин тоосоое КПСС-эй ЦК-гай Политбюро, СССР-эй Министрнүүдэй Совет хаража үзэбэ.

СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай харилсаа холбооое 1971 — 1975 онуудта улам гүнзэгырүүлхэ ба нарижуулан hайжаруулха, социалис ёhоной экономическа нэгэдэлые хүгжөөхэ хамтын программаар хараалагдаhан хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдэхэдээ, Советскэ Союзай ба эхэ дүү оронуудай социально-экономическа амжалта хүгжэлтэдэнь, экономикын талаар удаа дараалан ойротолсолгодонь, эдэнэй уласхоорондын байдалай бэхижэлгэдэ нилээд туhа хүргөө гэжэ тэмдэглэгдэбэ. Энэ табан жэлэй хугасаа соо али али талада ашагтай туhатай харилсаа холбоо бэелүүлхэ найдамтай арга нүхэсэлнүүд хангагдаа.

Материальна үйлэдбэри хүгжөөлгын талаар шэлэн тодорхойлогдоhон гол шэглэлнүүдтэй, харилсаа холбооной удаан болзорто гол программануудые зохёохон ушар социализмын оронуудай холбоо барисаагаа бүхы талаарнь бэхижүүлхэ ехэ шэнэ алхам болоно. Эдэ программанууд социалис ёhоной экономическа нэгэдэлэй хамтын программа дотор бэшэгдэhэн зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ ябадал хангалгада туhалха байха.

СЭВ-эй XXX сессиин заседаниин шиидхэбэринүүд уласхоорондын ехэ удха шанартай. Эдэ шиидхэбэринүүд социалис оронуудай эмхидэл нэгэдэлые бэхижүүлхэ, интернационализмын суртал бодолтойгоор арадуудые хүмүүжүүлхэ, шэнэ обществын үндэhэн бүлюу талануудые саашадаа элирүүлхэ хэрэгтэ туhа хүргэхэнь дамжаггүй. СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай социалис ёhоной экономическа нэгэдэлые улам гүнзэгырүүлхэ хэмжээ ябуулгануудые сэхэ шууд бэелүүлгэ хадаа дэлхэйн бүхы оронуудай хоорондын тэгшэ эрхэтэ экономическа харилсаа холбоо хүгжөөлгын, империализмын баадхаhан тэгшэ эрхэгүй байдалай, дарлалта мүлжэлгын харилсаае уласхоорондын оршон байдал саашадаа заhаруулгын аша туhада зайсуулха шухала ябуулгануудай нэгэн болохо.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюро, СССР-эй Министрнүүдэй Совет СЭВ-эй XXX сессиин заседани дээрэ СССР-эй делегациин эрхилhэн ажал ябуулгые hайшаагаад, нэгэдэлэй талаар совет талын абаhан уялгануудые дүүргэлтэ болгохын тула шухала хэмжээ ябуулгануудые хараалха ба бэелүүлхыень, СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай харилсаа холбооной удаан болзортой гол шэглэлтэ программануудые бэлдэхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадахыень, тиихэдээ социалис ёhоной экономическа нэгэдэлые улам гүнзэгырүүлгэдэ бүхы аргаар туhалхыень СССР-эй Госпланда, бусад зүргаануудта даалгаба.

УЛАСХООРОНДЫН ОЛИМПИИН КОМИТЕДЭЙ ГЭШҮҮДТЭ, ЭМХИДХЭЛЭЙ КОМИТЕДТЭ, ОЛИМПИИН XXI ЗУНАЙ НААДАНУУДТА ХАБААДАХА ХҮНҮҮДТЭ

1976 оной Олимпиин XXI зунай наадануудые эмхидхэгшэд ба хабаадаха хүнүүдые үнэн зүрхэнhөө амаршалнаб.

Олимпиин нааданууд — уласхоорондын спортивна ажабайдалдахи тон шухала ябуулга болоно. Эдэ наадануud манай дэлхэйн олон миллион хүнүүдэй халуун анхарал татана, хүн түрэлтэнэй амгалан тайбан ажаhууха, хүгжэлтэ дэбжэлтэ туйлаха гэhэн буурашагүй эрмэлзэлые элирхэйлнэ. Олимпиин тугууд доро бүхы түбинүүдэй спортсменүүдэй суглараhан ушар — хани барисаанай, үгээ ойлголсолгын, эдэбхитэй харилсаа холбооной оршон байдалда ажаhуухые арадуудай хүсэдэг байhанай үшөө нэгэ гэршэ болоно.

Бүхэдэлхэйн спортивна hайндэртэ бэлдэхэ ба үнгэргэхэ хэрэгтэ Олимпиадын эмхидхэлэй комитедэй ба Канадын ажалша арад зоной ехэ оролдолго гаргаhыень hайшаан тэмдэглэнэбди.

Физкультура, спорт гээшэмнай тэгшэ бэрхэ хүнэй хүмүүжэн болбосоролгодо угаа ехэ нүлөө үзүүлнэ, хүнүүдэй олон олон жэлнүүдтэ элүүр энхэ ябаха, эдэбхитэй шударгы байха ябадалдань туhа дүхэм болоно. Советскэ Союзай Коммунис парти, СССР-эй правительство орон доторхи спортивна хүдэлөөе хүгжөөхэ, физкультурые совет арадай үдэр бүриин ажабайдалда нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ гэжэ саг үргэлжэ оролдодог.

Мүнөөнэй Олимпиин хүдэлөөе СССР дэмжэдэг байгаа, дэмжэхэшье байха. Совет хүнүүд 1980 оной Московско Олимпиадада бэлдэжэ байна. Тэрэнэй эрхим hайнаар үнгэрхын, хани барисаанай ба амгалан байдалай арюун hайхан хүсэл бодолнуудта шэнэ түлхисэ болохынь тула шухала бүхы юумэ хэхэ.

Монреальдахи зунай XXI Олимпиада эмхидхэгшэдтэ — спортивна hайндэр амжалтатайгаар үнгэргэхыень, спортын. hуралсалай ба ажалай талаар шэнэ амжалтануудые туйлахыень, хүбиин зол жаргал — эндэхи наадануудта хабаадагшадта үнэн зүрхэнhөө хүсэнэб.

Л. БРЕЖНЕВ.

СССР-эй ФИНАНСЫН МИНИСТЕРСТВЭДЭ, СССР-эй ГҮРЭНЭЙ БАНКДА

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй даалгабариин үндэhөөр, СССР-эй Финансын министерство ба СССР-эй Госбанк мүнгыень бусааха тиражуудта ороогүй, 1948 оной гүрэнэй 2 процентын урьhалаамжын облигацинуудай мүнгые бусаалга нөөсэлэлгын кассануудта тэдэниие асаржа харуулhанай ёhoop 1976 оной августын 11-hээ эхилхэ гэжэ тодорхойлоо.

«САЛЮТ-5» ШЭНЖЭЛГЭНҮҮДЫЕ ХЭЖЭ ҮРГЭЛЖЭЛhӨӨР

НИИДЭЛГЭ ЗАЛАН ХҮТЭЛХЭ ЦЕНТР. (ТАСС). «Салют-5» гэжэ замбуулинай научна станци июлиин 16-да Москвагай сагаар 11 часта дэлхэйе 380-дахяа тойроо. Эдэнэй 137-ниинь экипажтайгаар бэелүүлэгдээ.

Борис Волынов, Виталий Жолобов, «Поток» гэжэ приборой туhаламжаар, технологическа туршалгануудые хэхэ программын ёhoop, өөр тээшээ татадаг хүсэнүүдэй нүлөөн доро, хөөрэн дэгдэлгын оршон байдалда шэнгэн зүйлэй хүдэлсын өөрсэ ушарнуудые мүнөөдэр шэнжэлбэ.

Станциин экипаж ажалайнгаа үдэрэй туршада Советскэ Союзай зарим районууд дээрэхи байгаалиин бүридэлые спектографай туhаламжаар буулгаа. Атлантиин океанай хүсэтэ урасхалнуудтай районуудта нимэ гуримаар зураг буулгаха хүдэлмэри хэгдэнэ.

Космонавтнууд Волынов ба Жолобовой бэень элүүр hайн ябана. Дэлхэй шадархи замбуулинай дайдые научна ёhoop шэнжэлхэ программа бэелүүлэгдэнэ.

ЯДЕРНА ЗЭБСЭГЫЕ ТУШААН БОЛОЖО ГҮ, АЛИ ЗҮБШӨӨЛГҮЙГӨӨР ХЭРЭГЛЭЛГЭhЭЭ hЭРГЫЛХЭ ТУХАЙ СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ БА ФРАНЦИИН ХООРОНДОХИ ХЭЛСЭЭНДЭ ГАР ТАБИГДАБА

Ядерна зэбсэгые тушаан боложо гү, али зүбшөөлгүйгөөр хэрэглэлгэhээ hэргылхэ тухай Советскэ Союзай ба Франциин хоорондохи хэлсээнэй үндэhэ hуури КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй, Франциин Президент В. Жискар д'Эстэнэй хоорондын уулзалганууд ба хөөрэлдөөнүүдэн ашаар табигдаhан байгаа.

Совет талаhаа КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкын, француз талаhаа Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министр Ж. Сованьяргын гар табиhан бэшэгүүдые абалсалгын гуримаар энэ хэлсээн июлиин 16-да Кремль дотор бэлиг [illegible] юлгогдоhон байна.

Гар табилгын үедэ нүхэд Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорный, А. Н. Косыгин, Д. Ф. Устинов байгаа. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо В. А. Кириллин, СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй түрүүлэгшэ А. П. Шитиков, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшэ В. П. Рубен, СССР-эй Гүрэнэй телевидениин ба радиогой комитедэй түрүүлэгшэ С. Г. Лапин, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецов, СССР-эй оборонын министрэй нэгэдэхи орлогшо В. Г. Куликов гэгшэд байлсаба. СССР-hээ Францида байдаг элшэн сайд С. В. Червоненко, Франциhаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Б. де Лесс мүн лэ байлсаа. Ядерна зэбсэгые тушаан боложо гү, али зүбшөөлгүйгөөр хэрэглэлгэhээ hэргылхэ тухай Советскэ Союзай ба Франциин хоорондохи хэлсээн гэжэ тоологдохо ба харилсан абалсаха бэшэгүүдэй текстнүүд хэблэлдэ тунхаглагдаха.

(ТАСС).

Республикымнай ажалай үдэр

ТҮСЭБhӨӨ ГАДУУР

МУХАР-ШЭБЭР. Суулгын совхозой мал ажалай хүдэлмэрилэгшэд зунай сагта hү ехээр haaxa, мал шахан таргалуулха хүдэлмэри hайнаар эмхидхээ. Захааминайхидай. Улаан-Үдын аймагай Бурнашевско фермын hаалишадай үүсхэлые эдэнэр дэмжээд, hү ехээр hаахын, малаа таргалуулхын түлөө мүрысөөндэ оролсонхой.

Тус совхозой фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд hү haaxa хахад жэлэйнгээ түсэб үшөө июниин 1-дэ, гүрэндэ худалдаха түсэб июниин 16-да сүм дүүргэhэн байна. Гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб июниин 1-дэ дүүргээ. Хахад жэлэйнгээ түсэбhөө гадуур эндэхид 400 центнер hү, 190 центнер мяха гүрэндэ худалдаа.

Мүн «Коммунизм» колхоз гүрэндэ hү, мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргээ.

Б. ЖАМБАЛОВ.

БУЛТАНАЙ ОРОЛДОhОНОЙ АШААР

Автомашинануудые заhабарилдаг Элхиин заводой хүдэлмэришэд социалис мүрысөө зүбөөр эмхидхэхэ, хүдэлмэриин сагые хүсэд хэрэглэхэ хэрэгтэ ехэ анхарал табина. Хубиингаа түсэб амжалтатайгаар дүүргэжэ байhан хүдэлмэришэдэй тоо жэл бүри олошорно. Мүнөө эндэ 432 хүн хубиин түсэбөөр хүдэлнэ. Хүдэлмэришэд түсэбэй дүүргэлтые hара бүри шалгалсадаг заншалтай. Социалис мүрысөөнэй үүргые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ хубиин түсэб ехэхэн удха шанартай.

Заводоймнай коллективтэ даабаряа дүүргэдэггүй хүдэлмэришэдэй тоо улам үсөрнэ. Автомашинанууд hайн шанартайгаар заhабарилагдана. Продукци гаргаха, худалдаха hара бүриин даабари дүүргэдэг болоо. Таба hарын даабариhаа гадуур 51 мянган түхэригэй продукци худалдаа. Июниин даабари мүн лэ амжалтатайгаар бэелүүлэгдээ.

Ю. ЦЫБИКОВ.

hАЙН ШАНАРТАЙГААР

Мүнөө совхозоймнай хони хайшалалгын хоёр томо пункт түлэг дундаа хүдэлмэрилжэ байна. Цайдамай 24 хайшатай пунктда бүхыдөө 10 мянган хонин хайшалагдаха. Бургаастайн 48 хайшалагшад 15 мянга шахуу хониной «нэхы дэгэл» хуулажа дүүргэхэ ёhотой. Ажахын малшад мүнөө жэл хонин бүриhөө 3,1 килограмм ноохо суглуулжа, бүхыдөө 826 центнер нарин ноохо гүрэндэ тушааха юм.

hүүлэй үдэрнүүдтэ бороотой байжа, ажалысмнай хойшо татабашье, мүнөө ажахын «сагаан алта» абагшад бүхыдөө 6530 хониной ноохо хайшалаад байна.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ гүрэндөө hайн шанартай ехэ ноохо тушаахын түлөө эршэтэй хүдэлжэ, үндэр амжалтануудые туйлажа ябаhан нүхэд тус коллективтэ олон. Үдэр бүри 80—85 хониной ноохо hайн шанартайгаар хайшалжа байhан Бато Будаев, тус бүрндөө 70—75 хониной ноохо тушаадаг залуу хайшалагша Сергей Халтуев ба Антон Жадамбаев гэгшэдые онсо тэмдэглэмээр.

Энэ харюусалгатай хүдэлмэриин шанар ажахын мэргэжэлтэд ходо шалгажа байдаг, арадай хинан шалгагшад эндэ үдэр бүри байлсана. Хүдэлмэрээ эндэхи эбтэй эетэй коллектив хүдэлмэриин 15 үдэрэй туршада дүүргэхэ зорилготой. Гэхэтэй хамта энэ саг соо 900 хониной ноохо hайн шанартайгаар хайшалhан хүндэ 500 түхэриг мүнгэн шан барюулагдаха. Гадна 750 хониной ноохо тушааhан хайшалагша 300 түхэриг мүнгэ, гурбадахи hуурида гараhан хайшалагша 250 түхэриг абаха юм.

И. ШОБОГОРОВ.
Сэлэнгын аймагай Хнмнын совхозой ахамад зоотехник.

ЭРТЭЭНhЭЭ БЭЛДЭЭ

Яруунын аймагай «Дружба» колхозой механизаторнууд оньhото техникэдээ нарианаар хандана. Тиигэншьегүй яахаб даа. Трактораа гү, али комбайнаа хайша хэрэгээр хэрэглэжэ, сагhаань урид хаядаhан болгохоhоо эшхэбтэр юун байхаб.

Эндэхи механизаторнууд тэжээл бэлэдхэлгэ, таряа хуряалгын hүүлээр абажа ябаhан техникээ заhабарилгын газарта асаржа табидаг юм.

Механизаторнууд хэдэн бүлэг боложо хубаараад, тус гаар графигай ёhoop заhабарилга хэнэ. Мүнөө түрүү механизатор Василий Мухинай даадаг звено техникэ заhабарилгада түрүүлжэ ябана. Тэжээл бэлэдхэлгэдэ хэрэглэгдэхэ 20 косилка, 15 тармуур, «КВН-6» түхэлэй 47 жатка, үбhэ hүрилхэ 6 түхеэрэлгэ заhагдаад, бэлэн табигданхай.

Эдэ үдэрнүүдтэ таряа хурааха техникэ заhабарилагдажа, дүүрэхэеэ байна.

Н. ДОРЖИЕВА.

АМЖАЛТАЯА АРЬБАДХАНА

Зунай халуун түлэг дундаа. Энэ үедэ ажалшад hэрюун унда ехээр хэрэглэнэ. Худалдаа наймаанай организацинуудhаа, нийтын эдеэ хоолой газарнуудhаа hэрюун ундаанда захил ехээр орожо байдаг. Гэбэшье Улаан-Үдын hэрюун ундаанай заводой коллектив шасарганын, хуhанай шүүhөөр унда хэнэ. Заводой цехүүд соо шэнэ түхеэрэлгэнүүд, автомат шахуу линиинүүд тодхогдонхой. Хүдэлмэришэд ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандажа, даабаряа ходоодоо үлүүлнэ.

Энэ жэлэй түрүүшын хахадта хараалагдаhан түсэбhөө гадуур 53 мянган декалитр hэрюун ундаан, 8 мянган декалитр квас гаргагдаhан байна. Продукци худалдаха даабари 220 мянган түхэригөөр үлүүлэгдээ.

Г. ФИЛИППОВ,
заводой түсэблэлгын таhагай начальник.

МҮНӨӨДЭР—МЕТАЛЛУРГНУУДАЙ ҮДЭР

Хубитаяа оруулнабди

«1980 ондо 160—170 миллион тонно булад хайлуулха, алюмини, зэд болон никель абалгые 1,2—1,3 дахин ехэ болгохо» гээд партиин XXV съездын шиидхэбэринүүд дотор хэлэгдэнэ. Энэ ехэ хараа зорилгонуудые бодото дээрэнь бэелүүлхын тула оронойма металлургическа промышленностиин, тэрэ тоодо манай локомотив-вагон запабарилгын заводой шэрэм, булад, зэд хайлуулагшад хубитаяа оруулха болоно бшуу.

Булад хайлуулгын цехые һэльбэн бариха, бүтээсэ ехэтэй оньһон түхеэрэлгэнүүдээр хангаха талаар юһэдэхи табан жэл соо ехэ ажал хэгдэһэн юм. Эндэ булад хайлуулха дүрбэн электро-пеэшэнүүд тодхогдоо. Шудхамал булад детальнуудые шоройһоо сэбэрлэхэ, хэб хэхэ автомат шахуу лининүүд эндэ бии. Энэ бүхы оньһон техникые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа шадабал, урданайхиһаа хоёр дахин ехээр булад хайлуулха арга боломжо бии болонхой. Булад хайлуулдаг цехэй коллектив шэнэ техникээ ойрын жэлнүүдтэ хүсэн дээрэнь гаргаха гэһэн хүсэл эрмэлзэлтэйгээр хүдэлнэ. Даабаряа үлүүлэн дүүргэжэ, локомотивуудта хэрэгтэй детальнуудые ехээр бүтээн гаргана. Түрүүшын хахад жэлэй даабари дүүргэгдэө.

Зэд хайлуулдаг цех соо шэнэ станогууд, оньһон түхеэрэлгэнүүд олоор тодхогдонхой. Нарин шудхалаа хэдэг участогта мүнөө сагай эрилтэдэ түгэс харюусамаар, бүтээсэ ехэтэй түхеэрэлгэнүүд баһал табигдаба. Энэ участогай хүдэлмэришэд урданайхиһаа хоёр дахин ехээр продукци гаргадаг болохонь. Нарин шудхалаа хэдэг участогай хүдэлмэришэд эрхим түрүү ажалаараа үнинһөөл хойшо суурхажа байдаг. Мастер Виталий Васильевич Дмитриев эндэ олон жэл хүдэлнэ. Ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ, оньһон техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха хэрэгтэ ехэ анхарал табидаг юм.

Нарин шудхалаа хэхэ ажал тон харюусалгатай. Гүрэнэй стандартын эрилтын һоор продукци гаргахын тула хүдэлмэришэд ехэ юумэ мэдэхэ ёһотой.

Шудхалаа хэгшэдэй бригадир Петр Алексеевич Чехов арбан зургаадахи жэлээ энэ ажалда хүдэлнэ. Зэд, алюмини хайлуулха, шудхалаа хэхэ мэргэжэлнүүдые һайн мэдэнэ. Тиигэхэдээ электро-гагнууршанай мэргэжэл шудаланхай. Бригадын гэшүүд К. П. Тапхаев, В. Л. Шегловский гэгшэд гурба-дүрбэн ондоо мэргэжэлнүүдтэй. Энэ бригадын бүхы хүдэлмэришэд өөрын тамгатайгаар продукци гаргана. Нарин шудхалаа хэдэг участогай коллектив энэ жэлэй даабариһаа гадуур 7 тонно продукци гаргахаар уялга абаһан юм. Түрүүшын хахад жэлэй даабариһаа гадуур 10 тонно продукци гүрэндөө тушаажа, уялгаа болзорһоонь урид дүүргэбэ. Энэ участогай хүдэлмэришэд коммунис ажалай нэрэ зүүжэ ябадаг. Партиин XXV съездын хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлжэ, «XXV съездын нэрэмжэтэ участок» гэһэн нэрэ хүндэдэ хүртөө бэлэй. Эдэнэр 1976 оной, мүн арбадахи табан жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн мүрысөөндэ оролсоод, бүри шангаар хүдэлжэ байна.

Зэд хайлуулдаг участогай хүдэлмэришэд жэлэй эхинһээ муу бэшээр хүдэлнэ. Бригадир Михаил Бадмаевич Мухлуев халаан бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ, бэшэндээ түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Зэд хайлуулдаг пеэшэнээ һайнаар хүдэлгэжэ, халаанай туршада 3,5—4 тонно металл гаргана.

Хэбшэн Раиса Борисовна Конечных зэд хайлуулдаг цехтэ үни удаан хүдэлнэ. Ажалаа һайн мэдэдэг, баян дүршэлтэй. Хэбүүдые эрхим шанартайгаар хэжэ, даабаряа 25—30 процентээр үлүүлэн дүүргэнэ. Коммунис ажалай ударнигай нэрэ солотой.

Зэд хайлуулдаг цехэй хүдэлмэришэд жэлэй эхинһээ иимэ оролдосотой һайнаар хүдэлжэ, эрхим шанартай продукци ехээр гаргана. Түрүүшын хахад жэлэй даабариһаа гадуур 41 тонно продукци гаргажа, локомотив-вагон заһабарилгын цехүүдтэ эльгээгдээ. Булад, шэрэм, зэд хайлуулдаг цехүүдэй коллективүүд арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ эршэ ехэтэйгээр хүдэлнэ. Металлургнуудай һайндэрые ажалай амжалтатайгаар угтажа байнхай.

Д. ЛАМАЖАПОВ.
Ленинэй ордентО ЛВРЗ-гэй инженер.

ЧЕЛЯБИНСКА ОБЛАСТЬ. Магнитогорскын, Кузнецкын, Доодо-Тагилай металлургическа комбинадуудай булад хайлуулагшад Магниткын булад хайлуулгын нэгэдэхи цехэй 35-дахи пеэшэндэ эб найрамдалай хайлуулга хэбэ. Металлургиин энэ гурбан комбинадай мүрысэдэг коллективүүд жэлэй эхинһээ хойшо түсэбһөө гадуур хэдэн мянган тонно булад, шэрэм, прокат Эхэ орондоо үгөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эб найрамдалай хайлуулгада хабаадагшад (зүүн гарһаа) Магнитогорскын булад хайлуулагшад А. С. Авраменко, Н. В. Игин, Новокузнецкын Г. П. Слекишин, Доодо Тагилай М. И. Мокшин, Магнитогорскын М. Г. Ильин.

ТАСС-ай фотохронико.

ОШОН ГАЛАЙ ДҮЛЭН СОО

Үдэрэй сайлалгын һүүлээр локомотив-вагон заһабарилгын заводой шэрэм шудхалгын цех соо оробобди. Цехэй хүдэлмэришэд туха сүлөөгүй хүдэлжэ байнад. Хэб хэдэг, шэрэм хайлуулдаг, шудхалаа хэдэг участогуудаар ябахада ажал хэнгүй миин һууһан хүн хаанашье харагданагүй. Хэбүүдые тээһэн конвейер торон тогтонгүйгөөр урагшаа дабшана. Минутынишье туршада миин байнгүйгөөр ябажа байһан конвейер. хэдэн мянган тонно ашаа шэрэн гүйлдэһэн локомотивуудые һануулаадхиха юм. Үдэр һүнигүй, һалхи шуурган, хура бороо соогууршье локомотивууд ябажа, арадай ажахыда хэрэгтэй ашаа шэрэнэ бшуу. Энэ локомотивуудай һаадгүйгөөр ябахын, ехэ ашаа шэрэхын тула запчастьнууд хэрэгтэй. Тэрэ запчастьнууд эндэ шэрэм шудхалгын цех соо, гал дүлэнэй ошон соо мүндэлнэ ха юм.

Шэрэм шудхалгын цех ЛВРЗ-гэй томохон цехүүдэй нэгэниинь болодог. Эндэ үдэртөөшье, һүниндөөшье ажалай эршэ замхадаггүй. Гурбан халаан соо шэрэм хайлуулагдажа, локомотивуудта хэрэгтэй 30 граммһаа эхилээд, 5 тонно хүрэтэр шэгнүүртэй 300-аад зүйлэй детальнууд шудхагдадаг. Эндэ дүршэл шадабаритай, урагшаа һанал бодолтой хүдэлмэришэд ехэ олон. Эдэнэр бата зоригтойгоор ажалладаг, үдэр бүриингөө нормые үлүүлэн дүүргэдэг, хүдэр дорюун хүдэлмэришэ зон.

— Зунай сагта олон хүдэлмэришэднай амаралтада гаранхай. Хүн зон үсөөдэхэеэ һанана. Гэбэшье, хүдэлмэришэднай халаан бүриингөө нормые дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ гэжэ эрмэлзэнэ, — гээд цехэй партийна эхин организациин секретарь М. М. Мантыков хөөрэнэ. Шэрэм хайлуулагшадай урда бэшэшье олон бэрхэшээлнүүд дайралдадаг. Эдэнэр ямаршье бэрхэшээлнүүдэй дайралдаа һаань, тэрэниие хамтын хүсөөр сүм усадхадаг заншалтай. Энэнь олондо мэдээжэ. Хэрбээ хэбшэдэй муугаар хүдэлөө һаа, шэрэм хайлуулагшад, шудхалаа хэгшэд миин һууха болоно Үгышье һаа, шудхалаа хэгшэдэй хайша хэрэгээр ажалдаа хандаа һаань, хэбшэд үнэтэй сагаа миин һалгааха ушартай. Энээн дээрэһээл хэбшэд, шэрэм хайлуулагшад, шудхалаа хэгшэд бултадаа жэгдэ һайнаар хүдэлхэ болоно бшуу.

— Бидэнэр минутын туршада тормозой 6—7 колодко хэнэбди. Хэрбээ хоёр гурбан минутын гээгдэлдэ ороо һаа, бага продукци гаргаха болонобди. Энэ харюусалгаяа цехэймнай бүхы хүдэлмэришэд ойлгодог. Энээн дээрэһээл конвейерые минута, секундынишье туршада миин байлгахагүй гэжэ эрмэлзэдэг, — гэжэ М. М. Мантыков хэлэнэ.

Шэрэмээр шудхалаа хэгшэ Василий Иванович Азаров ехээр яаран, тэбдэнгүйгөөр хэбүүдэй нарихан гэзэгэ руу халуун шэрэм юулэнэ. Мянга түмэн ошон сасарна. Василий Иванович бусалһан шэрэмтэй шанагынгаа эшые батаар адхаад, шудхалаа хэжэл байна. Ошон галай дунда зоригтой зогсон, шудхалаа хэжэ байһан энэ хүдэлмэришэниие харахада одоол омогорхохоор һэн даа. Юрын лэ хүдэлмэришэн. Хүн зондо хэрэгтэй али зэргын харюусалгатай ажал хэнэ гээшэб!

Василий Иванович хорсод шахуу жэл шэрэм шудхагшаар хүдэлнэ. Үдэр, һүнишье түрэл цехтээ ерэжэ, иимэ батаар зогсоод лэ гал дүлөөр соробхилһон шанагаяа аалин-аалин хэлтылгэн шудхалаа хэнэ. Бүхы сэдьхэл зүрхэеэ, һанал бодолоо сүм ажалдаа зорюулан хай. Хори гаран жэл соо хэдэн мянган тонно продукци гаргаа гээшэб. В. И. Азаров мүнөө шэрэм шудхагшын 5-дахи разрядтай. Коммунис ажалай ударник.

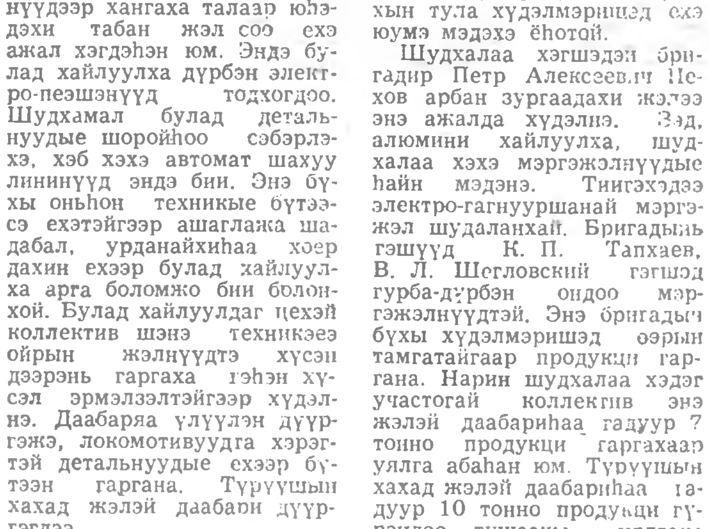
Багахан тэргэнүүдые шэрэһэн конвейер урагшаал дабшана. Шэрэм хайлуулагша Николай Ковалев хэнэйшьеб даа гэмээр гэнтэ конвейер зогсоодхигшоб гэһэндэл цех соогуураа хараад абана. Теэд хэбшэд, шудхалаа хэгшэд урданайхиларaал хүдэлжэ байна. Тэрэ пеэшэнээ шагнаад үзэнэ. Хамаг юумэн яһала һайн ябажа байна. Шэрэм хайлуулдаг пеэшэнииинь нэгэ жэгдэхэнээр хүүенэ. Николай Ковалевой ажалһаа ехэ юумэн дулдыдаха. Тэрэнэй муугаар хүдэлөө һаа, шэрэм багаар хайлуулагдаха. Пеэшэн соо хэдыдэ, али зэргын түмэр оруулхаб, хэдыдээ кокс хаяхаб гэжэ һайса тухайлха хэрэгтэй. Николай Ковалев залуушье һаа, шэрэм хайлуулха «нюусануудые» һайн мэдэдэг болонхой. Халаан соогоо 48—50 тонно шэрэм хайлуулжа, даабаряа 10—15 процентээр үлүүлэн дүүргэдэг.

Хэбшэдэй ажалһаа ехэ юумэн дулдыдадаг. В. Т. Протасовай бригадын хэбшэд нэгэдэхи халаанда хүдэлжэ байба. Бригададань 28 хүдэлмэришэн тоологдоно. Эдэнэй дунда дүршэл шадабаритай бэрхэ хүдэлмэришэд олон. М. И. Рябова, И. А. Миронов гэгшэд эрхим хэбшэдэй тоодо ороһоор үнинэй. Энэ бригадын гэшүүд халаан соо тормозой колодконуудай 2900—3000 хэбүүдые хэжэ, даабаряа үлүүлэн дүүргэдэг.

— Үдэрэй сайлалгын урда тормозой колодкын 1520 хэб хээбди. Халаанай дүүрэтэр үшөө 1500 хэб хэхэмнай, — гэжэ бригадир В. Т. Протасов мэдүүлнэ. Эдэнэй үгэдэ этигэмээр ааб даа.

Шэрэм шудхалгын цехэй хүдэлмэришэдтэй уулзажа хөөрэлдэхэдэ яһала баясахаар. Эдэнэр туйлаһан амжалтаараа һанаагаа заһангүй, бүри ехэ продукци гаргаха гэһэн зорилготойгоор хүдэлнэ. Энэ жэлэй түрүүшын хахад жэлэй даабариһаа гадуур 404 тонно продукци гаргажа, заводой металлургическа цехүүдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ илаа. Эдэнэр саашадаа бүри шангаар хүдэлжэ, үшөө һайн үрэ дүнгүүдые туйлахаар зорилго табина. Цехэй хүдэлмэришэдэй ажал хэрэгые харахад байхада эдэнэр зал һаа үгэдөө хүрэхэ зон гэжэ ойлгоо һэмди. Эдэнэр металлургнуудай заншалта һайндэрые ажалай бэлэгээр угтажа байна.

К. ЖАМЬЯНОВ.

СВЕРДЛОВСК. Дээдэ-Исетскэ металлургическа комбинадай коллектив жэлэй эхинһээ хойшо түсэбһөө гадуур хэдэн мянгаад тонно продукци үгэбэ. Энэ хадаа тэдэнэрэй мэргэжэлэйнгээ һайндэртэ хэһэн ехэ бэлэг болоно. Дээдэ-Исетскэ завод — Ураалай үнинэй заводуудай нэгэн — түрүүшын продукци бүтээн гаргажа эхилһээр 250 жэлэйнгээ ойе тэмдэглэхээр бэлдэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Дээдэ-Исетскэ металлургическа завод.

ТАСС-ай фотохронико.

НЁДОНДОНОЙХИҺОО ХОЛО ДЭЭГҮҮР

Прибайкалиин аймагай «Зырянский» совхозой малшад үшөө июниин 20-до гүрэндэ һү худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн юм. Бүхыдөө 5800 центнер һү тушааха түсэбөө мүнөө холо үлүүлжэ ябана.

Энэ ажалда олон фермын коллективүүд шалгарба. Жэшээнь, Гурулевско фермын һаалишад үнеэн бүриһөө нёдондоной түрүүшын хахад жэлэйхиһээ 158 килограмм һү ехээр һаагаа. Аймагай социалис мүрысөөнэй үүсхэлшэд — Ангирай һү һаалиин фермын коллектив нёдондонойхидо орходоо үнеэн бүриһөө 153 килограмм һү ехээр абаа. Малшадай энэ амжалта зунай сагта үнеэдэйнтээ адуулга һайнаар эмхидхэһэнһээнь дулдыдаа гэхэдэ болоно. Эдэнэр үнеэдэйнгээ бэлшээри хэһэг хэһэгээр хорёолжо, һүниндөө адуулдаг байна.

Аймагай һү һаалиин фермэнүүдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ мүнөө Ангирай фермын коллектив эрхимлэнэ. КПСС-эй райкомой ба аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг энэ коллективтэ барюулагданхай.

П. ХАЛТАНОВ.

АЖАЛША ХҮН ЮМ ДАА

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Аким Федосеевич Ефремовые би үнинһөө хойшо мэдэхэб. Түбшэн даруу абари зантай, сэхэ сагаан һанаатай, ажалша бэрхэ хүн юм. Манай Буряадай мебелиин ба модо болбосоруулгын комбинатда хори гаран жэлдэ хүдэлжэ, баян дүршэлтэй болоһон хүн. Аким Федосеевич Ефремовэй хүтэлбэрилдэг бригада даабарияа дүүргэбэгүй, муу шанартай продукци гаргаба гэһэн үгэ хэзээшье гарадаггүй.

Хюрөөдэмэл хэрэгсэлнүүдые гаргаха ажал тон харюусалгатай ажал гэжэ һанагдана. Аким Федосеевич Ефремовэй гаргаһан продукци ганса мебель хэхэ хүдэлмэридэ хэрэглэгдэдэг бэшэ. Республикын, хүршэ область, хизаарнуудай хэрэглэмжэдэ эдэнэй гаргаһан продукци эльгээгдэжэ байдаг шуу. Барилгада, мебель хэхэ ажалда хюрөөдэмэл хэрэгсэлнүүд ехэ хэрэгтэй. Шадаал һаа ехэ продукци гаргаха, шанарыень улам һайжаруулха гэһэн эрилтэ Аким Федосеевич Ефремов хүдэлмэришэ нүхэдэйнгөө урда табидаг.

Бригададань 16 хүн хүдэлнэ. Эдэнэр хэр һайн бэлэдхэлтэй байнаб. Ажалдаа ямараар ханданаб. Энэ бүгэдэһөө даабарине дүүргэлтэ дулдыдаха байна бшуу. Аким Федосеевич хүдэлмэришэдэйнгөө мэргэжэл дээшэлүүлхэ, хоёрдохи мэргэжэл олгуулха хэрэгтэ ехэ анхарал табижа байдаг.

Модо хюрөөдэхэ түхеэрэлгэнүүдые, хюрөөдэгдэһэн хэрэгсэлнүүдые илгаха автомат шахуу лининүүдые минутынишье туршада миин байлгангүйгөөр хүдэлгэхын тула хүдэлмэришэн бүхэн хаба шадалаа гаргаха ёһотой бшуу даа. Аким Федосеевич Ефремов халаанай эхилхэһээ холо урид ажалдаа ерэдэг заншалтай. Тэрэ хюрөөнүүдые һайса шалгажа үзэдэг, мохоо болоһон хюрөөнүүдые хурсадхадаг, шэнэ хюрөөнүүдые табидаг, гол детальнуудые сүм тоһододог. Тиигэһэн хойноол ажалаа эхилдэг юм.

—Хюрөөнүүдые саг соонь хурсадхаал һаа, һайн шанартайгаар, ехээр продукци гаргаха гансал арга бии, —гэжэ Аким Федосеевич хүдэлмэришэдтөө хөөрэдэг. Бригадынь хоёрдохи рамын хюрөөшэн Владимир Уткин ажалай урда тээ, үдэрэй сайлалгын үедэ хюрөөнүүдээ хурсадхадаг юм. Аким Федосеевич Ефремов залуу хүдэлмэришэнэйнгөө иимэ оролдосотой бэрхээр хүдэлжэ эхилһэндэнь баясадаг.

Дүрбэн жэлэй саанахана һэн. Залуу хүбүүн бригададань эльгээгдэбэ. Шурбэһэлиг шамбай бэетэй хүбүүнтэй эгээл түрүүн танилсахадаа Аким Федосеевич энэ ажаллахал хүн гэжэ тухайлаа һэн. Теэд хэдэхэн хоногой үнгэрөөд байхада Володя ажалһаа болихо тухай мэдүүлгэ бэшээд, бригадиртаа ерэбэ. Аким Федосеевич гайхахын ехээр гайхаба. Ажалда орожо үрдеэ үгы аад, ажалһаа болихо гээшэмнай хайшаа юм? Хүнгэн, һэбхи ябадал бэшэ гү? Нилээд хөөрэлдэбэд.

— Нүхэрни дуудана. Һайн газарта ажал олонхой. Тиишэ ошохом, — гэжэ Володя дуугарба.

— Һайн муу ажал гэжэ байдаггүй юм. Оролдоод хүдэлөө һаа, хаанашье жаргалаа олохош. Игэжэ хоноод лэ нэгэ газарһаа нүгөө тээшээ гүйжэ ябаа һааш, энэ наһаншни зоболон шэнги болошохо, — гэжэ Аким Федосеевич томоотойгоор хэлэбэ.

Энэ үгэһөөнь Володиин шэг шарай хубилжа

— Би хаанашье байрагүйб. Комбинадтамнайшье байра үгэнэгүй, — гэжэ харюусаба. Бригадир уданшьегүй комбинадайнгаа хүтэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдэжэ, Володине хамтын байрада оруулаа бэлэй. Тэрэнэй удаа Володиие хоёрдохи рамада хюрөөшэнөөр табяад, һургажа ороо һэн.

Залуу хүдэлмэришэн оньһон техникэ һайн мэдэхэ байжа, хюрөөшэнэй мэргэжэлдэ түргэхэнөөр һураа бэлэй. Тэрэ гэһээр дүрбэн жэл үнгэрөө. Владимир Уткин энэ жэлнүүд соо мэргэжэлээ улам нарижуулжа, һайн шанартай продукци гаргадаг болоо. Коммунис ажалай ударнигай нэрэ солодо хүртэнхэй. Тудаһан лэ хүдэлмэришэн энэ нэрэдэ хүртэдэггүй бшуу даа. Коммунис ажалай ударник хүн ажалдаа саг соогоо ерэхэ, халаанай даабари хододоо үлүүлэн дүүргэжэ, һайн шанартайгаар продукци гаргаха ёһотой. Олониитын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха болоно. Владимир Уткин урагшаа эрмэлзэһэн һанал бодолтой хүн юм. Халаанай даабари дүүргэхэ хэрэгтэ бүхы хаба шадалаа зорюулдаг.

Иимэ ажалша бэрхэ хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлэн һургаха гээшэ ёһотойл баатаршалга гээд һанагдана. Теэд Аким Федосеевич Ефремов ганса Володиие һурган хүмүүжүүлһэн хүн бэшэл ааб даа. Бригадын гэшүүд Виктор Винокуров, Максим Максимов, Дугар Дашицыренов гэгшэд Ефремовэй шабинарынь байһан юм. Хюрөөдэмэл хэрэгсэлнүүдые гаргаха орёо нарин, харюусалга ехэтэй мэргэжэлдэ эдэниие һурган хүмүүжүүлээ. Һурагшадайнгаа оролдосотой бэрхээр хүдэлхыень харахадаа А. Ф. Ефремов ехэ баясадаг.

Аким Федосеевич Ефремов өөрөө ехэл ажалша хүн юм. Бэшэндээ түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулжа ябадаг А. Ф. Ефремов ажал хүдэлмэреэ эмхидхэхэдээ бэрхэ юм. Бригадынь гэшүүд үдэр бүриингөө нормые дүүргэжэ, комбинат дотор дэлгэрһэн мүрысөөндэ иладаг.

Бригадир А. Ф. Ефремов Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан, «Юһэдэхи табан жэлэй ударник» гэһэн тэмдэгтэ хүртэнхэй. Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг бригадын коллектив 1976 оной, мүн лэ арбадахи табан жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхээр социалис уялга абанхай. Ашаг үрын ба хүдэлмэриин шанарай табан жэлдэ бүри һайн үрэ дүн түйлаха гэһэн зорилго урдаа табина. Эдэнэр энэ жэлэй түрүүшын хахад жэлэй даабариһаа гадуур 2 мянган кубометр хюрөөдэмэл хэрэгсэлнүүдые гаргажа, комбинат соогоо дэлгэрһэн мүрысөөндэ илаба.

— Бидэнэр энэ туйлаһан амжалтаяа улам арьбадхаха ёһотойбди, — гээд бригадир А. Ф. Ефремов хүдэлмэришэ нүхэдтөө хэлэдэг. Эдэнэр үдэрһөө үдэртэ ажалайнгаа эршые улам шангадхана.

А. КОНДРАТЬЕВА,
БМДК-гай инженер.

РЕПОРТАЖ

«Байгал» ажахын хониншод бүхы хонидоо 15 ... рэй туршада хайшала... дүүргэхэ түсэбтэй. Энэ ... зор соогоо ажалаа ... дүүргэһэн пунктын колле... тивтэ 100 түхэригэй мүнгэ... шан барюулагдаха юм.

«Байгал» ажахын хони... шад һайн шанартайгаар ... зор соогоо «сагаан алта...» хуряажа дүүргэхэ бээз ... найдамаар.

Д. БАЛЬЖИНИМАЕВ.
Улаан-Үдын аймаг.

СОВЕТ ОРОН: ШЭНЭ ҺОНИН

ФРУНЗЕ. Каракуль—Фрунзе гэжэ электрын элшэ хүсэ дамжуулха газарта түрүүшын тулга табигдаба. 500 киловольт хүсэтэй электрын элшэ дамжуулха шугам зарим газарнуудтаа далайн нюруунһаа 3500 метрэй үндэр газараар баригдана. «Спецсетьстрой» трестын мэргэжэмэл бригаданууд үүлэнэй сэгуур, үндэр уулын, гол горходой хажуугаар ажаллажа, олон зуугаад тонно түмэр-бетон тулгануудые һуулгаха, 20 мянга гаран тонно түмэр бэхилэлгэнүүдые хабсаргаха байна. Электрын элшэ хүсэ дамжуулгын шэнэ линеэр Токтогульска ГЭС-эй зайн гал Киргизиин ниислэлдэ, мүн бусад хүршэ республикануудта эльгээгдэхэ юм.

* * *

РЕГАР (Таджигай ССР). Нютагай алюминиин завод Таджигай политехническэ институдай түшэмэл баазань болобо. Тиин промышленно-гражданска барилгын факультедэй 400 студентнэр энэ предприятида ерэбэ. Тэдэнэр предприятиин хоёрдохи ээлжээнэй барилгада хабаадалсаха юм. Зунай семестрэй үедэ тэдэнэр хахад миллион түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэринүүдые дүүргэхэ байна. Мүнөө Таджикистанай студентнэрэй барилгын отрядуудта 8 мянга гаран хүн ажаллаха.

* * *

ВИЛИБИНО. (Чукоткын национальна округ). ВЛКСМ-эй 45 жэлэй ойн нэрэмжэтэ приискын бэлэдхэлэй кассада 2070 грамм шэгнүүртэй бүхэли алтан тушаагдаба. Ажалай Улаан Тугай орденто Константин Куриннын бригада тэрэниие Заполяридахи Невидимый гэжэ горхон шадарай уурхай соохоо олобо. Энэ хадаа Магаданай областиин алтанай уурхайнууд дээрэ мүнөө жэлдэ олдоһон эгээл томо бүхэли алтан болоно.

* * *

БАРАНОВКА (Ульяновска область). Барановска дунда һургуули дүүргэгшэдэй хоёрдохи хүн бүхэниинь колхозой гэшүүн болохо тухай мэдүүлгэ бариба. Һургуули дүүргэгшэд мүнөө хүдэлмэриин түрүүшын халаан болобо гээшэ. Тэдээнтэй хамта һургуули дүүргэжэ гараһан бусад нүхэдынь хүдөө ажахын тусхай дээдэ болон дунда һургуулинуудта орохо гэжэ шиидэнхэй. Костромской областиин дунда һургуулинуудые дүүргэгшэдэй следуудта хабаадагшадта КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй эльгээһэн амаршалгада Волгын залуушуул иигэжэл харюусаһан байна.

* * *

ОДЕССЭ. Измаильда, Дунай мүрэнэй эрье дээрэ, баригдаһан туристска комплекс эндэ амархаяа ерэһэн түрүүшын хүнүүдые хүлеэн абаба. Табан дабхартай гостиницаһаа, 360 хүнэй багтаамжатай концертнэ залһаа, столовоһоо энэ комплекс бүридэнэ.

Белгород - Днестровскдо, Лиманай эрье дээрэ, мүн лэ иимэ комплекс баригдаһан байна. Доодо Приднестровьёор гараха туристска харгынууд эндэһээ эхнеэ абадаг юм. Аяншалгада дуратайшуул эндэ ерэхэдээ, археологическа дурасхаалай газарнуудые—Тирой, Никоний гэдэг антична городуудые, мүн бусад үзэсхэлэнтэ һайхан газарнуудые хараха байна.

* * *

БАРНАУЛ. Хизаарай колхоз, совхозуудта Барнаулһаа, Рубцовскһоо, Бийскһээ олон механизаторнууд ерэнхэй. Хүдөөгэй комбайнернуудтай хамтадаа тэдэнэр таряа хуряалгын машина, техникэ заһабарилжа дүүргэлсэхэ юм.

Хуряалгын хүдэлмэринүүдтэ зорюулжа хизаарай промышленна предприятинууд мэргэжэл түгэс гурба мянган механизаторнуудые бэлдэһэн байна. Шефтэ абтаһан колхоз, совхозуудта тэдэнэр хүдэлмэрилхэ юм. Мүнөө жэлэй таряа хадалгын үедэ заводуудай олохон түлөөлэгшэд орооһоной тоогууд дээрэ, хартаабха сэбэрлэлгын пуктнуудта машинистнүүдээр хүдэлхэ, техническэ хангамжын агрегадуудта, заһабарилгын летучкануудта ажаллаха байна.

* * *

АСТРАХАНЬ. «Капитан Измайлов» гэжэ ледокол энэ портдо асарагдаба. Тэрэ хадаа манай орондо зорюулжа Финляндида баригдадаг шэнэ сериин дизельэлектрохоодуудай нэгэниинь гээшэ.

* * *

СУРГУТ. Электрын элшэ хүсэ дамжуулха линиин барилга дээрэ МИ-8 гэжэ вертолеодоор тулгань хабсаргагдаа. Энэ утаһаар Сургудһаа эхилээд Быстринскэ нефтьтэй газар хүрэтэр зайн гал дамжуулагдаха байна. Газар дээрэ хүдэлдэг оньһонууд, трактор, ашаа үргэдэг кран мүнөө болотор иимэ хүдэлмэри дүүргэдэг һэн. Летчик-туршагшад В. Мантуленко, А. Носаль, Н. Сорокалетов гэгшэд энэ туршалгые хэһэн байна.

40 метр шахуу утатай, гурбан тонноһоо дээшэ шэгнүүртэй тулгые завод дээрээ хоёр хубаажа амяаруулһан байна. Тулгын түрүүшын хахадые газарта зоожорхёод вертолет хоёрдохи хахадыень абаашахаяа ерэбэ. Экипаж дээдэ талынхиень залгуулан һуулгажа, ехэхэн шадабаритай байһанаа харуулба.

Намагтай газарнуудта лининүүдые татахадаа вертоледуудые хэрэглэлгэ ехэ туһатай байхаар хүлеэгдэнэ. Авиациин туһаламжаар тулгануудые хабсаргалга, проводануудые задалалга түхэреэн жэлдээ хүдэлмэри ябуулха арга олгоно.

* * *

КОХТЛА-ЯРВЕ (Эстониин ССР). «Октябрьский» разрезэй хүсэн 500 мянган тонно сланецаар ехэдхэгдээ. Эндэ шэнэ участок болзорһоо урид ашаглалгада оруулагдаба. Мүнөө энэ предприяти жэлдээ хоёр миллион тонно түлишэ гаргажа байдаг болохо. Орон дотороо эгээл томо разрезэй барилга ерэхэ жэлдэ түнсэд дүүргэгдэхэ байна. Эндэ жэл бүри таба миллион тонно «галта шулуу» гаргажа байха юм.

* * *

ЛЕНИНГРАД. 12 ондоо тэмдэгүүд хүрэтэр точноор тоолон гаргажа шадаха бишыхан настольно аппарадуудые Ленинградай «Светлана» гэдэг нэгэдэл олоор бүтээн гаргадаг болоо. Оройдоол боти номой зэргэхэн хэмжээтэй түрүүшын хэһэг ЭВМ-нүүд захилшадта эльгээгдэбэ.

* * *

ВИЛЬНЮС. Вильнюсэй ба Петропавловск-Камчатскиин туристнууд Советскэ Союз соогоо эгээл утань болохо — Балтикаһаа Номгон Океан хүрэтэр — туристска зам харгы нээбэ. Эдэ городуудтахи аяншалга эрхилдэг бюронуудтай хэлсэһэнэй еһоор, Литвагай туристнууд Владивосток — Южносахалинск — Петропавловск-Камчатский гэһэн замаар аянда гараба. Алас - дурнынхид Литватай танилсажа эхилээ. Мүнөө аха дүү республиканууднаа саг үргэлжын зуун маршрудууд Литвагай ниислэлдэ асарна. Энэ жэлдэ Вильнюс түрүүшынхиеэ миллион аяншадые хүлеэн абаха юм.

ДҮНГҮҮДЫЕ ГАРГАХАДА...

ПРОФСОЮЗАЙ АЖАБАЙДАЛ

Коммунис ажалай hургуулинуудай hуралсалай жэл түгэсэбэ. Тиимэhээ энэ шухала хүдэлмэриин зарим тэды үрэ дүнгүүдые гаргажа, энэ талаар бии байhан дүй дүршэл тухайгаа хөөрэхэ аргатай боломжотой болонобди.

1975 оной сентябрь соо заводой директорэй захиралтаар манай предприятида коммунис ажалай 12 hургуули бии болгогдоhон юм. Эндэ hурагшад 32 час соо үзэхөөр хараалагдаhан hуралсалай программын ёhoop экономикын үндэhэ hуури шудалха байгаа.

Удаань тус hургуулинуудые хүтэлбэрилхэ пропагандистнуудые шэлэн оложо, тэдэнэр программатай танилсаа, хэшээлнүүдые үнгэргэхэ методикодо хабаатай хэшээл семинарта hуралсаа. Манай парткомой партийно-гэгээрэлэй кабинедэй зүгhөө эхэ туhа хүргэгдөө гэжэ онсо тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Коммунис ажалай тус hургуулинуудта элдэб олон темэнүүдээр хэшээлнүүд үнгэргэгдэhэн байха юм. «Ажал—социалис обществодо», «Үндэр бүтээсэтэй ажал ба хүдэлмэриин хэмжээн, шанар», «Ажал ба научно-техническэ дэбжэлтэ», «Ажалай эмхидхэл ба тэрэниие саашадань hайжаруулха арга боломжонууд», «Мүнөө үеын үйлэдбэри ба ажалай журам» гэхэ мэтын темэнүүд хэшээлнүүд дээрэ табигдажа, бүхы талаhаа шэнжэлэгдэhэн байгаа.

Гадна КПСС-эй XXV съездын материалнууд хэдэн hургуулида үзэгдөө hэн. Онсолходо, пропагандист бүхэн хэшээлнүүдтээ бэлдэхэдээ съездын материалнуудые хэрэглэдэг байгаа.

Пропагандистын бэлэдхэлээ, тэрэнэй эрдэм мэдэсын хэр зэргэ байhанhаа коммунис ажалай hургуулинуудта болодог хэшээлнүүдэй аша үрэ горитойгоор дулдыдана. Дүй дүршэл ехэтэй пропагандистнууд Г. П. Буланакова, Г. А. Шмыгина, Н. С. Петров болон бусад энэ талаар онсо шалгарна.

Пропагандистнуудаар инженерно-техническэ 18 хүдэлмэрилэгшэд хүдэлнэ. Эдэнэр бултадаа дээдэ hургуулитай гү, али тусхай дунда эрдэмтэй зон. Тиимэhээ шагнагшадтаа материалаа тон тодоор ойлгуулжа шададаг байhаниинь гайхалгүй.

Бүтылхэ хэдэг цехтэ, химлабораторидо коммунис ажалай hургуулинуудай хэшээлнүүд эмхидхэл hайнтайгаар, сайн бэлэдхэлтэйгээр үнгэргэгдэдэг байгаа гэжэ онсо тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Пропагандистнууд Л. Б. Молонов, В. И. Браун, Н. Г. Ермоев болон бусад энэ талаар шалгарhан байна. hарадаа хоёр дахин хэшээлнүүд саг соогоо болоно. Хараалагдаhан болохо бүхы программаяа дүүргээ бшуу. Хэшээлнүүдэй болоогүй ушарнууд нэгэтэшье дайралдаагүй.

Пропагандистнууд Г. А. Шмыгина, М. С. Рукавишникова, Е. П. Кульдинова гэгшэд «Ажалай үндэр бүтээсэ ба хүдэлмэриин хэмжээн, шанар» гэжэ темээр хэшээлнүүдые үнгэргэхэдөө. заводойнгоо ажал ябуулгаhаа оложо абаhан жэшээнүүдые олоор хэрэглэжэ, шагнагшадаа hонирхуулхые, тэдэнэртэ туhатан байха юумые ехээр үгэхые оролдодог hэн.

Ямар хэмжээ ябуулганууд, хүдэлмэридэ хэрэглэгдэдэг ямар онол арганууд ажалай үндэр бүтээсэ туйлаха хэрэгтэ нүлөөлэн туhалнаб гэжэ, нэрлэгдэгшэ нүхэд тоб гэмэ эли болгон харуулхые оролдоо. Жэшээлхэдэ, уралан нарижуулгын 869 дурадхал үнгэрэгшэ табан жэл соо үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, 2.151 мянган түхэригэй алмалта, арьбалалта хэхэ арга олгогдоо.

Энээнэй ашаар наймадахи табан жэлэйхидэ орходоо 3.179 мянган дүрбэлжэн метрээр ехэ шэл заводнай захилшадтаа ябуулhан байна. Гадна эрдэм ухаанай үндэhөөр ажалаа эмхидхэлгын аша туhа тухай тон дэлгэрэнгы хөөрэлдөө хэлэниинь hайшаалтай гээд hанагдана.

«Ажал ба научно-техническэ дэбжэлтэ» гэhэн темээр хэшээлнүүд ехэ hонирхолтойгоор үнгэрдэг байгаа. Пропагандистнууд үйлэдбэриие оньhожоруулгын, автоматизацилгын туйлалтануудые үргэнөөр хэрэглэдэг hэн. Нүхэд Н. И. Назаренко, Л. Е. Коверова гэгшэд энэ талаар юhэдэхи табан жэл соо юун хэгдээб, ямар аша туhа асараab гэжэ дэлгэрэнгыгээр хөөрэhэн байна.

Энэ хугасаа соо поточно 9 лини шэнээр тодхогдоо юм. Гадна шэл дамжуулха шэнэ конвейер ашаглалгада туhалагдажа, шэлэй эбдэрэлгэ 0,5 процентээр хороо, 12 хүниие ондоо ажалда табиха арга боломжо олдоо.

Уралан нарижуулагшадай зохёохы ажалтай бригадануудай хүдэлмэри тухай пропагандист Коверова нэгэ хэшээл дээрэ ехэ hонирхолтойгоор хөөрөө hэн. Ганса 1975 оной турша соо уралан нарижуулгын дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлhэнэй ашаар 141,9 тонно шихтэ, 8,6 тонно түмэр, 80 килограмм нихром, 9.450 кубическа метр уhан, 101 кубическа метр хюрөөдэгдэмэл материал, 686.212 дүрбэлжэн метр шэл, 631 тонно уhанай уурал алмагдаhан, арьбалагдаhан байна.

Гэбэшье эдэ тоо баримтануудые юрэ дурдаад лэ гарахада, ехэ туhа болохогүн байhаниинь эли. Эдэ бүгэдын удха шанарые тодо болгон харуулха хэрэгтэй. Тиихэдэ хүдэлмэришэд өөhэд өөhэдынгөө ажал тухай бодолгото болоно, арга боломжонуудаа хүсэдөөр элирүүлжэ, алмалта, арьбалалта ямар аргаар туйлаха аргатай байhанаа ойлгожо, зүб тобшолол гаргана.

Наринаар шэнжэлэн хараад үзэхэдэ, коммунис ажалай hургуулида hуража байhан хүдэлмэришэдэй журам эрид hайжарна. ажалайнь бүтээсэ эли бодо дээшэлнэ, түүхэй эд болон материалнуудые ехээр алмахые тэдэнэр оролдоно. Тиимэhээ манай пропагандистнуудай хэжэ байhан хүдэлмэри тон ехэ удха шанартай.

Социалис мүрысөөндэ пропагандистнарнай онсо анхарал хандуулдаг юм. Тиихэдээ заводойнгоо ажабайдалhaа тодорхой жэшээнүүдые абажа, хүдэлмэришэдтэй энээн тухай хөөрэлдэдэг заншалтай.

Пропагандистнар Г. П. Буланакова, В. И. Браун гэгшэд hурагшадайнгаа абаhан социалис уялгануудые хараадаа абажа. тэдэнээ хэр зэргээр дүүргэжэ байhан тухайнь хөөрэлдөө нэгэ хэды болоод лэ үнгэргэжэ байдаг.

Жэшээлхэдэ, заводой коллектив КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ зорюулжа абаhан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргээ hэн. Энэ ушар коммунис ажалай hургуулинуудай hурагшадай онсо анхарал доро байгаа. 210 мянган дүрбэлжэн метр сонхын шэл 1975 оной түсэбhөө гадуур гаргаха гэhэн уялга 2,4 дахин дүүргэгдээ. Иимэ hайн жэшээнүүд дээрэ үндэhэлэн тон туhатай хөөрэлдөө эмхидхэхэ арга боломжые пропагандистнар анхаралhaа алдаагүй.

Коммунис ажалай hургуулинуудай hүүлшын хэшээлнүүд партиин XXV съездын материалнуудые шудалалгада зорюулагдаhан юм. Иимэ 3—3 хэшээл hургуули бүхэндэ үнгэргэгдөө. Гадна «Знание» бүлгэмэй лекторнүүд тус асуудалаар 24 лекци уншаа hэн. Заводой политинформаторнуудшье энэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаhан байна.

Заводтомнай коммунис ажалай hургуулинуудые хүтэлбэрилхэ методическа совет бии. Түрүүлэгшээрнь заводой партбюрогой гэшүүн Д. И. Степанов hунгагданхай. Энэ совет тус hургуулинуудай хүдэлмэриие хинан шалгаха, хэшээлнүүдэйнь темэнүүдые зохёохо, пропагандистнуудай бэлэдхэлые hайжаруулха зорилготой.

Коммунис ажалай hургуулинуудай hуралсалай жэл дүүрэбэ. Ажалшадые хүмүүжүүлгын, тэдэнэрэй эрдэм мэдэсые дээшэлүүлгын энэ шухала хүдэлмэриин онол аргануудые саашадань нарижуулха, аша үрэ ехэтэй болгохо талаар хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхээр бидэнэр хараалнабди. Тиимэhээ ерэхэ hуралсалай шэнэ жэлдэ бүри hайн үрэ дүнгүүд туйлагдаха бээз гэжэ найдахаар.

Е. БОЖЕДОМОВ.
профсоюзай завкомой түрүүлэгшэ.

Улаан-Үдэ, шэлэй завод.

ХҮДЭЛМЭРИШЭНЭЙ ХАЛААНИЕ УГТАХААР БЭЛЭМДИ

Хэн болохобши? hургуули дүүргэhэн олон миллион багашуул. залуушуулай сэдьхэл зүрхые энэ асуудал хүдэлгэнэ. Хэн нэгэниинь институдта орохо, нүгөөдүүлынь техникумүүдтэ hуралсалаа үргэлжэлүүлхэ. Зүгөөр эдэнэр — hургуули дүүргэгшэдэй дүрбэнэйнь нэгэ хуби болоно. Олонхинь ороной предприятинууд ба барилганuудта, колхоз болон совхозуудта ерэхэ юм.

Үйлэдбэридэ ерэhэн залуу хүниие яажа угтахаб? Эрдэмээ дээшэлүүлхыень тула тэрээндэ ямар арга боломжо бии байхаб? Тэдэниие хүлеэжэ байhан арадай ажахын тиимэ hалбарида ерэхынь. шэнэ ажалай hанаа сэдьхэлдэнь тааруу байхын тула юу хэхэ хэрэгтэйб?

Хүдэлмэриин хүсэ хэрэглэхэ талаар РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшын орлогшо **Владимир Андреев** АПН-эй корреспондентдэ ингэжэ хөөрэбэ:

hургуули дүүргэгшэдые буляалдажа шахуу абадаг. Өөhэдөө бодоод үзыт: урда жэлнүүдтэ РСФСР-эй хүдэлмэришэдэй 70 гаран процентнь залуушуулаар хангагдадаг байгаа. 1976 ондо баhал тиимэ байха. Россиин арадай ажахы hургуули дүүргэhэн 500 мянга гаран залуушуулые хүлеэн абахаар бэлэн. Тэдэниие угтахын тула, hургуули дүүргэхэhээнь бүри урид бэлэдхэл хэгдэдэг. hургуули дүүргэгшэдэй шэлэhэн мэргэжэлээ түргэнөөр шудалхын, үйлэдбэриин коллективтэй танилсан дадахын, хүдэлмэришэн ангиин сhотойл түлөөлэгшэ болохынь тула предприяти ба барилганууд, колхоз, совхозууд шухала бүхы юумэ хэнэ.

Үхибүүд өөhэдөө хэн болохые хүсэнэб? Социологическа шэнжэлэлгэнүүдhээ харахада, hургуули дүүргэгшэдэй гурбанай нэгэл хубинь ямар мэргэжэлтэй болохо тухайгаа хүсэд ойлгожо абанхай. Мэргэжэл шэлэжэ олохо тухай багаар мэдэдэг байhаниинь эндэhээ харагдана.

Мэргэжэл шадамараар шэлэн олохо гээшэ сэдьхэл бодолой ба ажалай талаар залуушуулые хүмүүжүүлгын таhаршагүй хубинь болоно. Мэргэжэлые зүбөөр шэлэжэ абаhан залуу хүдэлмэришэд эгээн hайн үрэ дүн туйладаг гээшэ. Тиимэhээ бэеэ хүсэгшэдэй коллективүүдэй ба юрэнхы эрдэмэй hургуулинуудай хоорондо нягта холбоотой байхань шухала.

hургуулинуудые предприятинуудай шефтээ абабал, муу бэшэ үрэ дүнгэй гарадаг тухай олон жэшээ дурдажа болохо. Жэшээлхэдэ, Урда-Ураалай машина бүтээлгын заводто hургуулиин үхибүүд ходо айлшаар ерэжэ байдаг. Тэдэнэр ажалай ветерануудтай уулзадаг, цехүүдтэнь ородог. hургуули дүүргэгшэд энэ предприятиин ажал хүдэлмэриин шэнжэ маяг тухай hайн мэдэдэг.

Мэргэжэл шэлэн олохо тухай хэшээлнүүд Москвагай hургуулинуудта ходо болоjо байдаг. hуралсалай-үйлэдбэриин комбинадуудта үхибүүд неделидээ хэдэн час хүдэлжэ, ажалай мэргэжэл дадал шудална. Дүршэлөөр ехэ хүдэлмэришэдтэй уулзалганууд эмхидхэгдэдэг. Эдэ бүгэдэ мэргэжэл эртээнhээ шэлэхэ хэрэгтэнь hургуулиин үхибүүдтэ туhална.

hургуули дүүргэгшэд бүхэнэй hанаандань таараxаар ажал олохын. ошожо хүдэлхэ газар тодоор мэдэхынь тула залуушуулые хүдэлмэридэ оруулха тусхай комиссинууд Россиин Федерации дотор бии болгогдонхой. Тэдэнэр бултанай ба хүн бүхэнэй аша туhые анхаралдаа абан, ажалда оруулха асуудалые шиидхэдэг. Залуу хүбүүд, басагадай хүдэлмэридэ орохо путёвконууд баярай оршон байдалда барюулагдадаг юм.

hургуули дүүргэгшын абаhан путёвко фабрикын гү, али заводой директортэ хүлеэгдээгүй ушар болохогүй гү?

— Үгы даа: тиимэ хүдэлмэри түсэбэй ёhoop ябуулагдана. Хэр олон хүниие хүдэлмэридэ абахаар байhан тухайдаа предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд өөhэдөө мэдээсэдэг шуу. Зүгөөр сүлөө hуури хүдэлхэ дуратайшуулай тооhоо олон байдаг aab даа. Ажалда абаха түсэб манайда бии. Энэ хадаа арадай ажахын түсэбэй хубинь бололсодог. РСФСР-эй Верховно Соведээр баталагдадаг юм. Үйлэдбэриинь эршэмтэйгээр хүгжэжэ байhан hалбаринуудта хүнгэн ба бүд нэхэлгын промышленностьда, хара металлургида, хүдөө ажахын машина бүтээлгэдэ, тэрэшэлэн хүдөө ажахыда залуушуулые хабаадуулха хэрэгтэ энэ түсэб соо тусгаар анхарал хандуулагданхай.

Предприятинуудай, колхоз болон совхозуудай залуушуулые хүлеэн угтахаар хэр бэлэн болоhые манай нютагуудтахи органууд хинан шалгажа байдаг. 1976 ондо 10 мянга гаран завод ба фабрика, таба мянган совхоз болон колхозууд шалгагдаад байна. Дээдэ hургуулинуудай, техникумүүдэй үдэшын ба заочно отделенинүүдтэ үхибүүдэй hуралсалаа үргэлжэлүүлжэ шадаха байhанда. мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ арга боломжодонь, залуу хүдэлмэришэдэй ажаhуудалай эрилтэ хэрэглэмжын хэр hайнаар хангагдадаг байhанда шалгалтануудай үеэр онсо анхарал хандуулагдана.

— Хүдөөгэй hургуули дүүргэгшэд hүүлэй жэлнүүдтэ хүдөө ажахын үйлэдбэридэ олоороо ерэдэг болоо. 1975 ондо 119 мянган эдир хүбүүд, басагад эндэ хүдэлжэ эхилээ (1974 ондо тэдэнэр 107 мянга байhан). Гэхэ зуура, хүдөөдэ кадрнууд дуталдана. Тиимэ бэшэ аал даа?

— Тиимэ даа. орон соомнай хүдэлмэришэ хүсэн дуталдана. Хүдэлмэриин хүсэнэй. хамагай түрүүндэ залуушуулай. хүдөө нютагуудhaa гаража ошолго хүдөө ажахыдахи ажалай бүтээсын дэбжэлтые удааруулна, шэнэ техникэ ашаглаха ба шудалха хэрэгые hаатуулна. Гэбэшье залуушуулай зарим хубинь хүдөөhөө город ошохо ёhooрoол ошоно. Харин энэ «хубиин» дан олон бэшэ байхын тула оролдохо шухала. Хүдөөгэй hургуули дүүргэгшэдэй нютагайнгаа мэргэжэлээр hонирходог болохын тула олон юумэ хэгдэнэ. «hургуулиhaа — хүдөө тосхондо» гэhэн уряа хооhон үгэнүүд бэшэ юм. Энэ уряа тодорхой удхатай. Жэшээлхэдэ, Волгоградска областиин «Потриновский» совхоз шефтээ абаhан дунда hургуулидаа хэдэн трактор, багажа зэмсэгүүд болон үнеэ hаадаг түхеэрэлгэнүүдые үгөө. Забарилгын-механическа мастерскойдо. мал ажалай фермэнүүдтэ hурагшад хүдэлжэ, дүршэл олоно. Эндэхи hургуули гурбан жэлэй турша соо 132 тракторист-машинистые бэлдээ, hургуули дүүргэhэн 68 залуушуул совхоздо үлөө.

hургуули дүүргээд, хүдөө ажахын үйлэдбэридэ хүдэлхөөр ерэгшэдтэ олон ажахы хүнгэлэлтэнүүдые үгэдэг. Жэшээлхэдэ. Курганска областиин «Россия» колхоз дунда hургуули дүүргэгшэдтэ түрүүшын жэлэй турша соо салин хүлhэн дээрэнь 20 процентын нэмэлтэ түлэдэг. Городой түхэлэй тосхонуудhaa залуушуул колхоз, совхозуудта олоороо ерэдэг болонхой. Омско областьдо 2,5 мянга гаран залуу хүбүүд. басагад бусад hалбаринуудhaa хүдөө ажахыда hүүлэй жэлнүүдтэ ерээ.

— hургуули дүүргэгшэдые ажалда оруулха хүдэлмэриие тусхайта органуудhaa гадна, комсомолой комитедүүд эмхидхэдэг. Нэгэнэйнгээ хэhэн юумые нүгөөдэнь дабтанагүй гү?

— Үгы. Залуушуулые ажалда оруулалгаар ороной бүхы хизаар, область, город болон районуудта эмхидхэгдэhэн комсомолой штабууд манай комиссинуудтай нягта холбоотойгоор хүдэлнэ. Иимэ хамтын ябуулганууд урагшатай байhанаа гэршэлэн харуулаа. hанаандань таарахаар ажал шэлэн олохо хэрэгтэнь hурагша бүхэндэ комсомолой штабууд. комитедүүд туhална. Үйлэдбэридэ ерэгшэд залуушуулай эрхим бригаднуудта эльгээгдэдэг. анхарал оролдолгоор хүрээлэгдэдэг, мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ. hураха арга боломжо hая ерэгшэдтэ олгохын, ажаhуудалыень, амаралтыень hайнаар эмхидхэлгын хойнhоо адаглан хинажа байдаг.

Комсомолой штабуудай ба манай комиссинуудай хамтын хүдэлмэри арадай ажахыда залуу үетэниие амжалтатайгаар, хаhа саг сооhь хабаадуулха бата найдабари хангана.

Валерий ЗЕНКОВ.
АПН-эй корр.

КОНГЫН АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА. Марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнууд, эрдэм, техникэ, культура болон соёл искусствын талаар уран hайханай литературын номууд Браззавильдахи совет номой магазинда хододоо олон байдаг (зураг дээрэ).

ТАСС-ай фотохронико.

СТОКГОЛЬМСКО УРЯАДА ГАР ТАБИЛГА ТҮЛЭГ ДУНДАА

Буу зэбсэгүүдые үрдилдэн түхеэрхэ ябадал болюулхын түлөө, буу зэбсэгүүдые хуряахын түлөө уряалhан Стокгольмско шэнэ хандалгада гар табилга бүхы дэлхэй дээрэ амжалтатайгаар үнгэргэгдэжэ байнхай. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй энэ шухала документые бүрин hайшааhан түрүү үзэл бодолтой олониитын түлөөлэгшэдэй мэдүүлгэнүүд олон оронуудhaa ороно.

БУДАПЕШТ. Республикын предприятинуудай, эмхи зургаануудай, хүдөө ажахын кооперативуудай, ниитын эмхинүүдэй, уран мэргэжэлтэдэй холбоонуудай коллективүүдэй, тус тус граждануудай эльгээhэн бэшэгүүд ба телеграммануд Эб найрамдал хамгаалха бүхэвенгриин соведтэ таhалгаряагүй ерэнэ. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Стокгольмско шэнэ уряае шууд дэмжэhэн мэдүүлгэнүүд, атомна ба олоор хюдаха бусад түхэлэй зэбсэгүүдые хорихын түлөө. буу зэбсэгүүдые хуряаха бүхэдэлхэйн конференци дары зарлахын түлөө тэмсэлээ улам шангадхаха уряа тэдэнэй доторнь бии.

ДЕЛИ. Стокгольмско шэнэ уряада Индиин миллион үлүүтэй зон гар табяад байна. Парламентын гэшүүд, олониитын ажал ябуулагшад, элдэб олон мэргэжэлтэн хүнүүд — хүдэлмэришэд, багшанар, врачнууд, эрдэмтэд, инженернүүд эб найрамдалай ба энэрхы сэдьхэлэй хараа бодолоор нэбтэрhэн энэ документдэ гарнуудаа табина. — гэжэ Индиин «Мейнстрим» гэжэ газетэ бэшэнэ. Хүниие олоор хюдаха зэбсэг хорихын түлөө, буу зэбсэгүүдые бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хуряахын түлөө, буу зэбсэгүүдые хуряаха бүхэдэлхэйн конференци hаяар зарлахын түлөө эрид шууд тэмсэхэ шухала байhые Индиин улад зон улам гүнзэгыгөөр ойлгон мэдэржэ байна гээд статья дотор тэмдэглэгдэнэ.

ТАНАНАРИВЕ. Мадагаскарай улад зон Стокгольмско шэнэ уряае бүрин дэмжэнэ, — гэжэ Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүн. Мадагаскарска социалис революциин хартиие дэмжэдэг демократическа комитедэй генеральна секретарь Жизель Рабесахала мэдүүлбэ.

ЭМХИДХЭЛЭЙ КОМИТЕДЭЙ ДЕЛЕГАЦИ КАНАДАДА

МОНРЕАЛЬ, июлиин 15. (ТАСС-ай тусхай корр.). 1980 ондо Москвада Олимпиин наада үнгэргэхэ эмхидхэлэй комитедэй делегаци Канада ерээ. Тус делегациие СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо, 80-дахи оной Олимпиадын эмхидхэлэй комитедэй түрүүлэгшэ И. Т. Новиков толгойлно. Манай ороной түлөөлэгшэд Олимпиин наадanай уласхоорондын комитедэй сессиин хүдэлмэридэ хабаадалсаба.

1980 ондо Москва хотодо үнгэргэгдэхэ Олимпиин наадanда Советскэ Союзай хэр зэргэ бэлэдхэжэ байhан тухай Олимпиин наадanай уласхоорондын комитедэй (МОК) сесси дээрэ мэдээсэл хэhэн байна. Энэ мэдээсэлыень МОК-гой гэшүүд ехэ ханамжатайгаар шагнаба.

Удаань совет делегаци Канадын ниислэл — Оттава хото ошожо, федеральна парламентын дэргэдэ Олимпиин наадanай гал носоолгодо зорюулагдаhан баяр ёhололдоо хабаадалсаа. Мүн Олимпиин гал носоолгын баяр ёhолол дээрэ Канадын премьер-министр П. Трюдо, федеральна правительствын гэшүүд, политическэ, ниитын ажал ябуулагшад, спортын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, дипломадууд, журналистнууд байлсаhан байна.

Мүн энэ баяр ёhолол дээрэ Олимпиин наадanай уласхоорондын комитедэй президент Лорд Киллианин болон МОК-гой бусад хүтэлбэрилэгшэд хабаадалсаба.

МОНРЕАЛЬДА ЭХИЛХЭ НААДАНАЙ УРДА ТЭЭ

Манай ороной мэдээжэ спортсменүүд Монреальда эхилээд байhан Олимпиин зунай наадануудай урдахана, доро дурсагдаhан хоёр асуудалда харюусаба.

1. Монреальда эхилhэн Олимпиин наадanда ямар амжалта туйлаха эрмэлзэлтэйбта?

2. Олимпиин наадан таанадта ямар нүлөө үзүүлхэ гээшэб?

hур харбалгаар 1975 ондо дэлхэйн чемпионка болоhон ЗЕБИНИССО РУСТАМОВА:

Би Таджикистанай спортсменүүдэй дундаhaa дэлхэйн түрүүшын чемпионка болонхойб. Монреалиин Олимпиин наадан дээрэhээ hүүлэй лониие нютагаймни ажалшад ехээр хүлеэнэ ёhотой гэжэ hананаб. Эдэ бүгэдэ этигэл найдабариень хүсэлдүүлхын, мүн эрхим амжалта туйлахын түлөө бүхы шадабаряа элсүүлхэ зорилго урдаа табинхайб. Зүгөөр байгша оной июнь hарада Европын түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэhэн наадanда гурбадахи хүн болоо hэм. Минии hанахада, КНДР-эй, Канадын, мүн командымни хани нүхэр Валентина Ковпан гэгшэд hамтай ана-мана тулалдахаар бэеэ зэhэнхэй.

Хоёрдохи асуудалда ингэжэ харюусаха байнаб. Олимпиин наадanда түрүүшынхеэ хабаадалсажа байhан намда ехэ этигэл найдабари үзүүлэгдээ гээшэ. Би эндэhээ ехэ юумэ ойлгожо абаха эрмэлзэлтэйб. Тиин тиитэрээ Душанбе хотын университедэй хэлэ, бэшэгэй факультедэй студентка hэн тула хари хэлэнүүдые мэдэжэ абахаар зориноб.

Сагаалса буудалгаар 1975 оной дэлхэйн чемпион Юрий ЦУРАНОВ:

hүүлэй үедэ үнгэргэгдэhэн уласхоорондын олохон мүрысөөнүүдтэ хабаадалсаhан байнаб. Тиихэдээ мүрысөөндэ түрүүлжэ гарахын тула бидэнэрэй дунда ходо-доол нэмэлтэ тулалдаан болодог hэн. Энэмнай хэнэй хэн гэшэгүй тэнсүүригэйхэн лэ шангахан тулалдаан ха юм. Минии hанамжаар бодоходо, Польшын Гавликовский, Даниин Расмуссен, Голландиин Свинкель гэгшэд чемпионой нэрэ зэргэ буляалдахаар hайн бэлэдхэлтэй. Намдашье тиимэ бэлэдхэл бии. Сэхыень хэлэхэдэ, Мехико, Мюнхендэшье үнгэргэгдэhэн наадануудта эрхимүүдэй тоодо оролсожо шадаашьегүй hаа, ФРГ-дэ үнгэргэгдэhэн наадanда дэлхэйн чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэhэн байнаб.

Хоёрдохи асуудал түрүүшынхидэл адлирхуу ха. Юуб гэхэдэ, hүүлэй хоёр жэлэй туршада Монреальда үнгэргэгдэхэ наадanда hайн амжалта туйлахаар бэеэ бэлдэhэн байнаб.

Спортын мүнөө үеын табан зүйлөөр Мюнхендэ үнгэргэгдэhэн Олимпиин наадanда командаараа чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэлсэhэн Борис Онищенко:

Спортын энэ зүйл Венгриин спортдо гол hуури эзэлдэг. Тиин Венгриин тренернүүд урдахи Олимпиин наадanда алдаhан түрүү hууриия бусаажа абахаар бэеэ зэhэнги ха. Эдэнэр Мехикэдэ дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэhэн наадanда командаараа эрхимлээ hааб даа. Эндэ манай Павел Леднев гансаараа алтан медальда хүртөө hэн. Монреалиин алтан медальда хүртэхын түлөө мүн лэ бэлэдхэл хэhэн Американ спортсменүүд hүүлэй үедэ hайн амжалтатай.

Олимпиин энэ наадан намда hүүлшынхимни болоно. Үнгэрэгшэ жэлдэ би хүлөө бэрэжэ, дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэhэн мүрысөөндэ хабаадалсаагүй hэм. Тиибэшье hаа, Олимпиин наадан намаие урма баяраар халяана. Юуб гэхэдэ, hаяхан СССР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэhэн наадanда эрхимлэжэ, Монреаль ошохо болооб.

Байдаркаар hэлюурдэхэдээ Олимпиин наадanай хоёр удаа чемпион болоhон Александр ШАПАРЕНКО:

Урдандаа байдаркаар hэлюурдэлгын мүрысөөндэ Советскэ Союзай, Румыниин, Венгриин спортсменүүдэй дунда шанга мүрысөөн болодог hаа, мүнөө ГДР-эй болон бусад оронуудай hэлюурдэгшэд hайн бэлэдхэлтэй байдаг болонхой. Тиимэhээ Олимпиин энэ наадан дээрэ шангахан тулалдаан болохоор

Олимпиин наадanай гурбан алтан медальда хүртэхэ hанаан бии, харин заяамнай хэр гэлдэхэ гээшэб?

Диск шэдэлгээр дэлхэйн рекорд тогтооhон, 1972 оной Олимпиин наадanай чемпионка Фаина Мельник:

hүүлэй хэдэн жэлэй туршада манай хүнгэн атлетикэ шэнэ шатада гаранхаи. Би гансашье ехэ амжалта тухай хэлэнэ бэшэб. Мүнөө дэлхэйн рекорд 70 метрэй хэмжүүрые алхажа гараа бшуу. Диск шэдэлгээр hоридог, мүрысэдэг спортсменүүд орон бүхэндэ олошороо. Жэшээнь, ГДР-тэ, Румынида болон Кубада эрхим спортсменүүд бии болонхой. Тиимэhээ Олимпиин наадanда хабаадалсагшад амжалта бэлээр туйлахабди гэжэ hананагүй ёhотой. Олимпиин наадanай алтан медаль 72—73 метрэй саадахи тэмдэг дээрэ бэдэрхэ зорилго урдаа табинаб.

Хоёрдохёорнь. хүнгэн атлетикээр дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөнүүдэй үнгэргэгдэдэггүй hэн хадань, бидэнэр Олимпиин лэ наадан дээрэ гэхэ гү, али дүрбэн жэл болоод уулзана ха юмбибди. Тиимэhээ Олимпиин наадanда ехэ анхарал оролдолготойгоор хандадаг гээшэб.

Хорин километрэй зайда Олимпиин наадanай хоёр удаа чемпион Владимир ГОЛУБНИЧИЙ:

Сэхыень хэлэхэдэ, Олимпиин XXI наадanда хабаадагшадай дунда бии эгээл үниhэн, аха наhанай спортсмен гээшэ хаб. Байгша ондо 40 наhанайнгаа ой тэмдэглэхэ ёhотойб. Энэ минии табадахи олимпиада болоно. Тиибэ лабашье hаа, өөрынгөө амжалта залуушуулда буляалгахагүйе оролдохо болоноб.

Олимпиин наадануудай намда хододоо ажабайдалаймни заяа заhандал адляар үзэгдэдэг. Бүри хорёод жэлэй тэндэ, түрүүшынхеэ дэлхэйн рекорд тогтоохоодоо. Мельбурндэ үнгэргэгдэхэ Олимпиин наадanда хабаадалсаха эрмэлзэлтэй ябааб. Наадanай эхилхэhээ хэдэн hара урид хүндөөр үбшэлhэн байгааб. Тиихэдэ врачнууд намайе спортын мүрысөөнүүдтэ хабаадахаяа боли гэhэн юм. Олимпиин шэнэ наадanай эхилхые хүлеэдэг, тэрээндэ бэлэдхэл хэдэг, бэеэ зэhэдэг болооб. Тиимэhээ өөрынгөө зүргэ бусад спортсменүүдтэ буляалгахагүйе оролдохоб.

hэлмээр фехтовани хэлгээр 1975 оной дэлхэйн чемпион Владимир НАЗЛЫМОВ:

Олимпиин наадanда гурбадахяа хабаадалсаха золтой байбаб. 1968 ондо Мехикэдэ үнгэргэгдэhэн наадanда манай Совет ороной hэлмэшэд алтан медальнуудта хүртөө hэмди. Харин удаадахи — Мюнхенэй наадан дээрэ Италиин спортсменүүдтэ диилдэжэ, би гурбадахи hуури эзэлээ hэм. Жэл урдахана өөhэд хоорондоо дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэhэн наадanда. мүн командаараа эрхимлээ hэмди.

(АПН)

Телефон телеграф радио ХИЛЫН саанаhaa

ХАНОЙ

СРВ-гэй ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ЗАСЕДАНИ

ТАСС

СРВ-гэй Правительствениа соведэй түрүүшын заседани эндэ премьер-министр Фам Ван Донгын хүтэлбэри доро болобо. Гүрэнэй талаар оронойнгоо нэгэдэн ниилэлгые хуулита ёhoop батадхаhан, нэгэдэмэл Вьетнамай Национальна суглаанай Ханойдохи түрүүшын сесси дээрэ республикын гүйсэдхэхы засагай энэ дээдэ зургаан hаяхан баталагдаhан байна.

Гүрэнэй түсэбэй гүйсэдхэл тухай, бюджедээ hомологдоhон мүнгэнэй хэр хэрэглэгдэжэ байhан тухай асуудалнууд Соведэй заседани дээрэ хаража үзэгдөө. 1976 оной хоёрдохи хахадай зорилгонууд тодорхойлогдоо. Гүрэнэй талаарнь ороноо хүсэд нэгэдхэн ниилүүлхэ, экономическа нэгэдэмэл гурим тогтоохо, бүхы Вьетнамай оршом соо түсэбтэ даабаринуудай гүйсэдхэл хангахаар тодорхой хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ шиидхэбэри баталаа.

РИМ

ПРАВИТЕЛЬСТВО ТОГТООХО ЗҮБШЭЛЭЛГЭ ХЭГДЭНЭ

ТАСС

Италиин шэнэ правительствые эмхидхэн байгуулха даабари абаhан христианска демократ Дж. Андреотти политическэ партинуудтай хөөрэлдөөнүүдые хэнэ.

Ямар правительство байгуулха асуудал шиидхэхэ «үргэн мандат» Дж. Андреотти христианско-демократическа партиин хүтэлбэриhөө абаhан байгаа. Гэхэ зуура, мандадынь Италиин Компартиие правительствын газаа тээ байлгахаар хараална. Тиимэhээ ерээдүйн кабинедэй толгойлогшо болохо кандидат социалистнуудай, социал-демокрадуудай, республиканецуудай ба либералнуудай правительственна нүхэсэл тогтоохоор лэ түлөөлэгшэдые элсүүлхэ үүргэтэй байха болоно.

Нютагай политическэ шэнжэлэгшэдэй тэмдэглэhэнэй ёhoop, иимэ ушар байдалhaа уламжалан, Дж. Андреотти Италиин парламентын олонхиин зүгhөө дэмжэгдэхэ кабинет тогтоожо шадахагүй болоно, энэнь шэнэ правительство эмхидхэн байгуулха хэрэгые тон бэрхэтэй, унжагай болгоно.

Италиин социалис партиин ЦК-гай пленум июлиин 16-най үдэшэ болоходоо. коммунистнуудай орохогүй ямаршье правительственна нэгэдэлдэ социалистнууд хабаадахагүй гэжэ дахинаа лаблан баталба.

Италиин үмэнэхи түбэгтэй асуудалнуудые шиидхэхэ тодорхой программа фашизмда эсэргүү бүхы демократическа партиин хамтадаа зохёохо, тиигээд парламентын зүгhөө үргэнөөр дэмжэгдэхэ правительство тогтоохо эрилтэ Италиин Коммунис парти табина.

ВИКТ-гэй, ИКПТ-гэй ба ИСТ-гэй нэгэдэмэл профсоюзна федерациин хүтэлбэрилхы комитет арадай бүхы демократическа хүсэнүүдэй зүгhөө үргэнөөр дэмжэгдэхэ правительственна программа дары зохёохыень уряалан. политическэ партинуудта хандаба.

БРЮССЕЛЬ

Люксембургда уулзалга болобо

ТАСС

Люксембургда ФРГ-гэй, Бельгиин, Франциин ба Люксембургын коммунис партинуудай түлөөлэгшэдэй уулзалга болоjо, эдэ оронуудай металлургическа промышленностьдахи байдал тухай асуудал зүбшэн хэлэлсээ. «Драпо Руж» газетэдэ тунхаглагдаhан. уулзалгада хабаадагшадай мэдүүлгэ дотор ингэжэ тэмдэглэгдэнэ: металлургическа промышленностьдахи капиталые картельнуудэй мэдэлдэ оруулха ба хамтадхаха ябуулга тус тус оронуудай национальна бэеэ даанги байдалда аюул тохёолдуулна. экономическа хүгжэлтэдэнь хохидол ушаруулна. Энэ ябуулга хүдэлмэришэн ангида мүн лэ хүндэ хүшэр хойшолонгуудтай байна.

НЬЮ ЙОРК

Д. КАРТЕР — ДЕМОКРАДУУДАЙ КАНДИДАТ

ТАСС

Демократическа партиин национальна съезд «Жорджия» штадай губернатор байhан Дж. Картерые США-гай президентын тушаалда hунгагдаха кандидат болгобо. Дж. Картер дуугаа үгэлгын түрүүшын шатада 2.238 гэхэ гү, али доодо захын шухала тоотой 1.505-haa hyраггүй олон делегадуудай зүгhөө дэмжэгдэhэн байгаа.

Дж Картертай зэргэшэжэ байhан сенатор Г. Джексон, Алабамын губернатор Дж. Уоллес гэгшэд съездын болохоhоо бүри урид булигдажа. тус партиин хархис бүлэгэй түлөөлэгшэдэй тосhоо гараа.

Саяанһаа Витим хүрэтэр

ЛЕНИНГРАДҺАА НОМУУД ЭЛЬГЭЭГДЭБЭ

Ном — хүнэй хани нүхэр гэжэ дэмы хэлсэгдэнэгүй. Байгал-Амарай түмэр харгы барижа байгшад уран зохёолые юунһээшье үлүүгээр сэгнэдэг юм. Ороной-мнай зүг бүхэнһөө номууд эльгээгдэжэ, барилгашадай ажабайдалые шэмэглэн гоёодог.

Һаяшаг Ленинградһаа хэды мянгаад номууд эльгээгдэбэ. Һургуули, институт, завод болон фабрикануудай коллективүүд тэдэ номуудые БАМ-ай барилгашадта бэлэглэһэн байна.

Ушар иимэ. Нэгэтэ журналист Роберт Малоземов телевизорээр үгэ хэлэжэ байхадаа, Ленинград хотоһос аяар холо оршодог Северобайкальск тухай хөөрэһэн юм. Гэхэ зуура тэндэ библиотекэ эмхидхэхэ тухай дурадхаад, энэ һайхан хэрэгтэнь номуудые суглуулая гэжэ хандаһан байгаа. Хойто үдэрынь телестудиин редакцида хүнүүд таһалгаряагүй хонхододжо, номуудые бэлэг болгон үгэхэ байһанаа мэдүүлбэ.

Ленинградай дээдэ һургуулинуудай студентнэр таба мянга, «Бэдэрэлгэ» гэжэ пионерэй штаб хоёр мянга, «Ритм» гэжэ эрдэмэй-үйлэдбэриин нэгэдэл 600, «Главтелеграф» 200 ном барилгашадта эльгээгээ.

К. БАЛКОВ.

УҺАН ДЭЭГҮҮР ШУУМАЙНА

Баргажан Баргажанай Адаг хоёрой хоорондо үдэр бүри хэдэн автобусой яуидалбашье, пассажирнууд ходол дүүрэн байдаг болоо.

Эгээл энээниие хараадаа абажа, Баргажанай Адагай пристаниин хүтэлбэрилэгшэд ехэ һайн үүсхэл гаргаба. Ушарынь гэхэдэ, июниин 1-һээ эхилжэ, үдэр бүри хоёр дахин түргэн гүйдэлтэй «Заря» гэжэ теплоход Баргажан голоор шуумайдаг болобо. Тэрэ нэгэ доро борт дээрэ 60 пассажир һуулгаад таби гаран модоной зайе 40 минута соо гаталжархина.

...Пассажирнуудай һаруул, гэрэлтэй салон соо орожо, сагаан бүд хушалтатай һандалинуудые эзэлһэнэй һүүлээр, матрос-кассир Тамара Ефимова үүдэ хааба.

Теплоходой капитан Михаил Ананьевич Этингов мотоороо хүдэлгэжэ, ялагар сагаан онгосо аалиханаар эрьеһээ холодоно. Харин голой һабада орэмсоороо капитан мотоороо дүүрэн хүсэндэнь хүдэлгэжэ. «Заря» гэнтэ уянһаа алдуурһан мэтээр нахигад гэһэд, хоншоороо дээшэнь үргэн һагад, баруулжаа гол уруудан шуумайба. Эндэ гайхалтай юумэн үгы — мотоорынь 1.200 мориной хүсэтэй ха юм.

Хаха эсхүүлжэ, бурьялһан долгин хойноо хөөһэ бушхан үлэнэ. Нэгэ тохойдо дүтэлхэдөө, ой тайгые зэдэлүүлэн теплоход хашхарба. Модоной оройһоо гэнтэ мултарһан турлааг далинуудаа дальбагануулһаар саашалба. Голой һабаар ябахада, нээрээшье ямар гоё гээшэб! Эрьеэр пэгшылдэн элдэб һөөгүүд ногоорно. Пэглэгэр пэглэгэр мойһоной эшэнүүд, дандаа сагаан хуһад, дээшээ соройһон нарһан, шэнэһэд... Харин дээгүүр хойшоо харахада лунхэгэр хара хүнды хүйтэ даамаар харална. Саанань наранай гэрэлдэ ялалзан байһан сагаан оройтой мундарганууд сэл хүхэ тэнгэри өөдэ харбажа, эли тодоор харагдана. Гоёл даа, гоё!

Урдаһаамнай ашаатай баржа уухилһаар голые үгсэжэ ерэбэ. Жэмбүүр ханхинажа, аалиханаар һэлгэлдэбэбди. Баржа дээрэнь шулуу нүүрһэн. Эдэнэр ажахынуудтамнай гү, али үгышье һаа, Хурамхаан тээшэ зорисон хэбэртэй. «Аалиханшье һаа, даамгайхан» гэһэн бодол толгойдо ороходол гэнэ.

Адаг тээшээ Баргажанай һаба үргэдэжэ, «Заря» дүүрэн хүсэндөө шуумайн дарана. Далайн дүтэлһые гэршэлэн һахали шубууд сайбалзан эндэ тэндэ бии болобо. Хүрэхэ газартаа дүтэлһэнөө тухайлһан хүнүүдшье үгэ зугаатай.

Удангүй һиирэг боложо, аяар холо загаһанай комбинадай хоолойһоо утаанай гараха харагдахадал гэнэ. Зүб даа, зүб. Баргажанай Адаг алхын газарта болоо...

«Заря» теплоходоор нэгэ дахин ябабал, үшөө дахин ябаха дуран хүрэхэ байха. Сэнгэлигшье, сагаашье алмахаш, байгаалиин гоё һайханда сэдьхэлээшье ханахаш! Иимэл хадань хүнүүд «Заряда» һууха дуратай болонхой.

Н. ГАЛДАНОВ.

БАГШАНАРАЙ ҺУРАЛСАЛ

Ургажа ябаа үетэниие Эхэ орондоо дуратайгаар хүмүүжүүлхэ гээшэ шухала асуудалнуудай нэгэн мүн.

Сэрэгэй эхин шатын бэлэдхэлые заадаг багшанар жэл бүри мэргэжэлээ дээшэлүүлдэг заншалтай юм. Тэдэнэр һаяшаг багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ институтда сугларжа, нэгэ һарын туршада һургуули гараа. Буряадай хүдөө ажахын институдай сэрэгэй кафедрада, граждан оборонын таһалгада, мүн багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ институтда хэшээлнүүд үнгэргэгдөө.

Буряадай АССР-эй гэгээрэлэй министр С. С. Дмитриев КПСС-эй XXV съездын хараалһан гол зорилгонууд тухай, мүн республикын һургуулинуудай ажал хэрэг тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэхэһөө гадна, үхибүүдые коммунис үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ, һургаха талаар хэшээлнүүдэйнгээ шанар саг ургэлжэ һайжаруулха шухала гэжэ һануулаа.

Һуралсалай али бүхы асуудалнуудта хабаатай элидхэлнүүдые багшанар шагнаһан байха юм. Жэшээнь, педагогикын, психологиин асуудалаар илангаяа һонирхолтой хөөрэлдөөн болоо. Хэнэйшье мэдэһээр, сэрэгэй эхин шатын бэлэдхэлэй асуудалда гол анхарал хандуулагдана.

КПСС-эй Буряадай обкомой лектор А. С. Серебряков уласхоорондын байдал тухай лекци хэжэ, нилээд олон асуудалнуудта харюусаһан юм. Эрдэмтэд Д. Мушанов, А. Гуружапов гэгшэд мүн лэ һонирхолтой элидхэлнүүдые хээ. Тэрэшэлэн республикын сэрэгэй комиссар Д. Д. Гончиков, гэгээрэлэй министрэй орлогшо В. Л. Алексеев, багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ институдай директор Ц. Ж. Жамцарано гэгшэд хүмүүжүүлгын асуудалнуудаар хөөрэлдөө хэһэн байна.

Сэрэгэй эхин шатын бэлэдхэлые заадаг багшанар оньһон түхеэрэлгэнүүдтэй танилсаһан, мүн кинофильм харуулха үнэмшэлгэ абаһан байха юм.

Ч. БУДАЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Үдын 1-дэхи һургуулиин багша, запасай майор А. Д. Гордеев ажал хэрэг тухайгаа хөөрэжэ байна.

Авторай фото.

Шубуунай фабрика бодхоогдоно

Загарайн бройлерна фабрикын түрүүшын ээлжээн мүнөө жэлдэ ашаглалгада үгтэхөөр хараалагдана. Тус фабрика манай ороной зүүн зүгтэ шубуу үсхэбэрилхэ эгээл ехэ фабрикануудай нэгэн болохо байна. Энээниие Буряадай барилгын управлениин 174-дэхи нүүдэл оньһожоруулагдамал колонино бодхооно.

Барилгашад байрын арбан зургаан гэр бариба. Тэрэ тоодо котельнэ, конторо, столово, сэбэрлэлгын тусхай түхеэрэлгэнүүдэй байра оролсоно.

Тус фабрика жэлдээ гурба миллион гаран бройлернуудые тэжээхэ хүсэтэй байха..

Д-Д. ГАРМАЕВ.

ҺҮҮЛШЫН *Футбол* НААДАНАЙ УРДА

«А» классай хоёрдохи бүлэгтэ наададаг манай зоныи футболистнууд ээлжээтэ арбан зургаадахи уулзалгаяа үнгэргэбэ. Наадан июлиин 14-дэ үнгэргэгдэһэн байгаа. Энэ үдэр Алас-Дурна зүгэй зонын футболистнууд Баруун Сибирь болон Ураалай хото городуудай командануудай стадионууд дээрэ наадаһан байна.

Уулзалгын дүн хаража үзэхэдэ, айлшаар ошоһон эдэнэр гэхэ гү, али дүрбэн командын футболистнууд талмайн эзэдые шүүһэн, хоёртойнь тэнсэжэ гараһан байна. Эдэнэрэй хэд бэ гэхэдэ, мүрысөөнэй таблицада хоёрдохи һуури эзэлээд ябаһан Хабаровскын футболистнууд Омскын «Иртыш» командые 0:2 тоотойгоор шүүбэ. Тиихэдээ эдэнэр түрүүлээд ябаһан «Динамо» командые очкогоороо хүсэбэшье, тэрэл — хоёрдохи һууридаа үлэхэ баатай болобо. Юуб гэхэдэ, энэ үдэр өөрыгөө стадион дээрэ наадаһан Свердловскын «Уралмашай» футболистнууд айлшаар ерэһэн Братскын «Энергия» командые 2:0 тоотойгоор шүүжэ гарахадаа, эрхимлэгшэдые очкогоороошье хүсэжэ, сохижо оруулһан бүмбэгын гөөшье тоогоор түрүү һууридa гарашаба ха юм.

Манай Улаан-Үдын «Сэлэнгэ» команда энэ үдэр мүрысөөнэй таблицада түрүүлээд ябаһан Барнаулай «Динамо» командада айлшалһан байгаа. Тини ерэн минутын туршада наадаһан хоёр командын футболистнууд тэнсэхэ баатай болоо. Эндэ «Динамо» командын футболистнууд илажа гараа һаа, түрүү һууриһа алдахагүй байгаа.

Эрхүүгэй футболистнууд Томскын «Торпедо» командые 1:2 тоотойгоор шүүжэ, мүрысөөнэй таблицада гурбан һуури урагшаа дабшаба. Мүн энэ үдэр Благовещенскын «Амур» команда Тюмениин «Нефтяник» командын футболистнуудые 0:1, Ангарскын «Ангара» Ижевскын «Зенит» командые 1:2 тоотойгоор шүүһэн байна. Владивостогой «Луч» Нижний Тагилай «Уралец» командын футболистнуудтай 0:0 тоотойгоор тэнсэбэ.

Мүрысөөнэй таблицада түрүүшын гурбан һуури эзэлээд ябаһан командануудай дунда зоно соогоо эрхимлэхын тула саашадаа улам шанга тулалдаан болохонь ха. Новосибирскын «Чкаловец» команда эдэнэртэ айлшалһан Шэтын футболистнуудые 3:1 тоотойгоор шүүгээд, «Сэлэнгэ» командын урдань оробо. Мүрысөөнэй таблицада һүүлшын һууринуудай нэгые эзэлһэн Уфатай «Строитель» команда Красноярскын футболистнуудые 1:0 тоотойгоор шүүһэн байна.

Мүнөөдэр «Сэлэнгэ» командын футболистнууд байгша онойнгоо наадaнай түрүүшын хахадай һүүлшын уулзалга Новосибирскын «Чкаловец» командатай үнгэргэхэ юм.

Т. БАДМАИН.

Команданууд	Наадаа	Шүүгээ	Тэнсээ	Шүүгдээ	Бүмбэгэ	Очко
«Уралмаш» Свердлов.	16	10	2	4	35—14	22
СКА Хабаровск	16	9	4	3	25—10	22
«Динамо» Барнаул	16	8	6	2	21—12	22
«Уралец» Нижний-Таг.	16	7	6	3	14—10	20
«Амур» Благовещенск	16	6	8	2	17—14	20
«Энергия» Братск	16	8	3	5	18—16	19
«Луч» Владивосток	16	6	6	4	21—13	18
«Чкаловец» Новосиб.	16	6	5	5	17—15	17
«Сэлэнгэ» Улаан-Үдэ	16	7	3	6	23—23	17
«Ангара» Ангарск	16	5	5	6	15—21	15
«Звезда» Эрхүү	16	4	6	6	27—25	14
«Торпедо» Томск	16	5	4	7	13—18	14
«Нефтяник» Тюмень	16	6	2	8	14—23	14
«Зенит» Ижевск	16	5	3	8	15—18	13
«Автомобилист» Крас.	16	4	4	8	16—17	12
«Строитель» Уфа	16	5	2	9	20—25	12
«Иртыш» Омск	16	3	4	9	14—22	10
«Локомотив» Шэтэ	16	1	5	10	9—37	7

Эжэл хоёр...

Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Республикын ажалай үдэр» — суглуулбари. «Үбэлэй плантацинуудай эзэн» — А. Ефремовэй фоторепортаж. Тэжээл бэлэдхэлгэдэ — эршэтэ ажал «Бүхы эрга боломжоёо хэрэглэхэ» — статья. ТАСС-ай һүүлэй шэнэ һонин.

Хоёрдохи хуудаһанда. Партийна ажабайдалай хронико. «Байгалай леспромхоздо туршалга хэглэбэ» — В. Толстихинай статья. Совет орон: шэнэ һонин» — суглуулбари. Мэргэжэлтын зүбшэл. «Бороотойдо үбһэ хайшан гээд хуряахаб?» («Сельская жизнь» газетын июлиин 11-нэй номерһоо).

Гурбадахи хуудаһанда. «Турксибай үеһөө БАМ хүрэтэр» — Т. Волынцевагай статья. АПН-эй материал. О. Осиповой «Севильдэ, тэрэ үедэ» гэһэн корреспонденци. Хилын саана.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Гол пунктнь хүдэлжэ эхилбэ» — Н. Маншеевэй статья. «Ород угалзанууд» — фотомэдээсэл. «Фотометр зүрхэнэй үбшэ шэнжэлнэ» — АПН-эй статья.

ДУУНТАЙ УУЛЗАЛГА

Шулуу нүүрһэшэд, Гал-луута-Нуурай ГРЭС барилгашад, һургуулиин үхибүүд, үндэр наһатай үбгэд, хүгшэд стадион дээрэ олоороо сугларба. «Совет дуунай арбан үдэр Буряадта, БАМ-ай барилга дээрэ» гэжэ һайндэр манай Буряад орондо үнгэргэгдэжэ байна ха юм. Тэрэ гайхамшагта һайндэртэ байлсаһан айлшад манай Гусиноозерск ерэжэ, эндэхи ажалшадта ирагуу гоё хүгжэм, дуу зугаа бэлэглээ.

СССР-эй арадай артист, мэдээжэ композитор, Гүрэнэй шангай лауреат Д. Я. Покрассай ендэр дээрэ гарахада, хүн зон нэрьесэ альга ташаба. Композиторай дуунуудые хүн зон һайн мэдэнэ. Тиимэһээ дуунуудыень тон анхаралтайгаар шагнажа, олондо мэдээжэ «Майн Москва» гэжэ дуунь бүгэдөөрэн нэрьесэ хангюур даба.

Гадна мэдээжэ композитор, РСФСР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша, Гүрэнэй шангай лауреат И. Дзержинский сугларагшадые халуунаар амаршалаад, хүгжэмтэ зохёолнуудаа бэлэглээ. Тэрэшэлэн композиторнууд В. Казенин, Птичкин, Б. Ямпилов, Л. Дова гэгшэд нүүрһэшэ барилгашадай ажал хэрэг аялга хүгжэмөөрөө ашалан магтаба.

Артистнар Е. Бойцов, Тутов, В. Александров, Протасова, В. Ульянова лон бусадта хүн зон баясхалан хүргөө.

Айлшадаймнай аялга ирагуу гоёор зэдэлжэ, тымнай соёлой ажабайдалд мартагдашагүй үйлэ болон үлэбэ.

Е. ГЕРАСИМОВА.

Һурагшадай зунай амаралта

ЯНДАЛЫН ЭРЬЕДЭ

Яруунын аймагай түб Нарһата һууринһаа тиимэшье холо бэшэ Яндала гэжэ горхон бии юм. Тэрэ горхон Ехэ-Яруунда шудхадаг.

Яндала шадарай һайхан байгаалиин оршондо «Октябриин 50 жэл» гэжэ нэрлэгдэһэн пионерлагерь бии юм. Пионернүүдэй тэрэ лагерьта аймагай ажахынуудай, эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй үхибүүд нажар бүхэндэ нэгэ халаанда амардаг.

«Октябриин 50 жэл» гэжэ пионерлагерь аймагай профсоюзуудай райкомуудай хамтын хүсөөр тогтоогдоһон, тэдэнэй һомолһон мүнгөөр тэдхэгдэжэ байдаг.

Мүнөө жэлэй халаан июлиин 11-дэ нээгдээ. Августын 4 болотор лагерь хүдэлхэ юм.

Ахалагша пионервожата Татьяна Орловна Санжиева эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулдаг. Хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин түсэб зохёоходоо, үхибүүдэй наһанай илгаае хараадаа абалсаа.

Сугларһан зуугаад үхибүүдые гурбан отряд болгожо хубаагаад, тэрэнэй амаралтын болон хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие гурбан вожата, гурбан хүмүүжүүлэгшэд ябуулжа эхилээ.

Аймагай элдэб һалбариин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзууд хүүгэдэй зунай амаралтые эмхитэй һайнаар үнгэргэдэг байхын тула нилээн ехэ мүнгэ гаргашалжа, байра байдал һайнаар түхеэрээ. Зуһалан түхэлэй байрын дүрбэн гэр бии. Эдеэ шанадаг, хүүгэдэй эдеэлдэг нэгэ ехэ байшан байха «Пионерскэ байшан» гэжэ нэрлэгдэһэн гэр соо хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эмхидхэгдэдэг, элдэб наадан болодог. Гадна лагериин зөөри, эдеэ хоол хадагалдаг байшан бии.

Амаралтаяа олондо тайгаар үнгэргэхэ гэжэ най пионернүүд яһала доно. Жэшээнь, эмдэ ор ургамалнуудые, сэсэгүүд суглуулхада һайн бэшэ Тарянай, огородой бог зулгаахада яанаб? Гэхэ тын ажал барагдахагүй юм даа.

Гэбэшье манай лагерь зорилго юун бэ гэхэдэ, гай түрүүн хүүгэдэй элүүржүүлхэ, хатуужуулха хэрэгтэй. Манда һу... тулюуршаг бэетэй үхи... бии. Наранай, агаарай, лаахан уһанай ашые хэ... лэн, тэдэнэй бэеые ха... жуулаад, сентябриин һургуулидаа ерэжэ... һайнаар үзэхэ хүсэл тү... хэ гээшэ юунһээшье ... гэжэ һанагдана.

М. БЕЛОБОРОДОВ,
«Октябриин 50 жэл» гэжэ лагериин начальник.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Июлиин 18-һаа июлиин 25 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 18

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 09.50 — Октябрятануудта зорюулагдаһан программа. 10.20 — Манай айлшад».

«Орбита». 11.00 — «Приключения Незнайки и его друзей» — мультфильмнүүд. «Коротышки из Цветочного города» (1-дэхи сери). «Незнайка — поэт» (2-дохи сери). 11.35 — «Кабардинка» хатарна» — фильм-концерт. 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Мүнөөдэр — металлургын үдэр». СССР-эй хара металлургын министр И. П. Казанецэй үгэ хэлэлгэ. 12.25 — Д. Шостакович. «Альт ба фортепианын наадаха соната». 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 14.00 — «Хүгжэмтэ киоск». 14.30 — «Уласхоорондын һонин». 15.00 — **XXI олимпиин зунай наадаанай нээлгэ** Монреальһаа дамжуулагдаха. 17.10 — Забһарлалга. 17.20 — Хариин эстрадын артистнарай концерт. Квартет «Бонни Дэякс (Япон). 18.00 — «Время». 18.30 — Мүнөөдэр — металлургын үдэр». 18.45 — Ф. Лягарай «Голубая мазурка» гэжэ опереттын аялгануудаар тааруулагдаһан хүгжэмтэ зүжэг. 20.00 — «Хүдөөгэй час». 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — Забһарлалга. 21.15 — «Кино болгон буулгагдаһан уран зохёолнууд». «Невестa». 22.50 — «Л. Харитонов дуулана». 23.00 — «Киногоор аяншалагшадай клуб». 24.00 — «Время».

ПОНЕДЕЛЬНИК, 19

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 11.05 — «Нэгэн бултанай түлөө, бултан нэгэнэй түлөө. 11.50 — «Малыш» — богони фильм. 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Мальчик со шпагой» — олон серитэй зүжэг (1-дэхи сери). 13.00 — «Залуушуулай адресууд». 14.00 — **«XXI зунай Олимпиин наадан».** 16.00 Забһарлалга. 16.10 — **«Социалис мүрысөөнэй дабшаса».** 16.55 — «Старший сын» — Прагада болоһон «Интервидениин» телевизионно фильмнүүдэй уласхоорондын XIII фестивальда шанда хүртэһэн уран һайханай фильм (1-дэхи сери). 18.00 «Время». 18.30 — «Здравствуй, доктор» — уран һайханай фильм. 19.50 — «Есть в Ташкенте завод» — телеочерк. 20.20 — «Н. А. Некрасов ба ород арадай дуун». 21.00 — Шэнэ һонин. 21.30 — Забһарлалга. 21.40 — **«Социалис мүрысөөнэй дабшаса».** 22.25 — «Дэлхэйн арадай оюун бэлиг». 22.25 — «Старший сын» (1-дэхи сери). 24.00 — «Время». 00.30 — **«XXI зунай Олимпиин наадан».**

ВТОРНИК, 20

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 11.05 — «Орленок» телестудиин концертын зал. «Ород арадай дуун тухай». 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Мальчик со шпагой» — зүжэг (2-дохи сери). 12.50 — «Ветер века» — баримтата фильм. С. Н. Петровой түрэһөөр 100 жэлэй ойдо. 13.10 — СССР-эй Оборонын министерствын жэшээтэ оркестрэй концерт. 13.30 — «Есть в Ташкенте завод» — телеочерк. 14.00 — **«XXI зунай Олимпиин наадан»** 16.00 — Забһарлалга. 16.10 — «Хүн ба хуули». 16.50 — «Старший сын» (2-дохи сери). 18.00 — «Время». 18.30 — «Дэлхэйн арадуудай сюун бэлиг». 19.00 — **«XXI зунай Олимпиин наадан дээрэ».** 21.00 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 21.30 — «КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө» (буряадаар). 21.50 — Телевизионно һонин.

«Орбита». 22.10 — «Ехэ театр: үсэгэлдэр ба мүнөөдэр» — баримтата фильм. 22.50 — «Старший сын» (2-дохи сери). 24.00 — «Время». 00.30 — **«XXI зунай Олимпиин наадан».**

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Угрюм-река» — уран һайханай фильм (1-дэхи сери). 20.20 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 20.40 — «Совет Россин поэдүүд» (буряадаар). 21.10 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 21.30 — Забһарлалга.

«Орбита». 21.40 — «Хүн ба хуули».

СРЕДА, 21

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 11.15 — «Горнистнар, дохёогоо үгыт!». 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Мальчик со шпагой» 3-дахи сери). 12.45 — РСФСР-эй арадай артистка Зари Долуханова дуулана. 13.30 — «Эжын һургуули». 14.00 — **«XXI зунай Олимпиин наадан.** 16.00 — Забһарлалга. 16.10 — «9-дэхи студи». 17.15 — «Неждановаган гудамжада». 18.00 — «Время». 18.30 — «СССР-эй арадуудай дуун ба хатар». 19.00 — **«XXI зунай Олимпиин наадан».**

Улаан-Үдэ. 21.00 — «КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө».

«Орбита». 21.40 — «9-дэхи студи». 22.45 — И. С. Тургенев. «Возвращение» — телевизионно зүжэг. 24.00 — «Время». 00.30 — **«XXI зунай Олимпиин наадан».** 02.30 — «Спортлото».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.40 — «Угрюм-река» (2-дохи сери).

«Орбита». 21.00 — Шэнэ һонин.

ЧЕТВЕРГ, 22

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00 — «Үнэн зүрхэнһөө». Петрозаводск хотын Онежскэ тракторна заводой коллективтэй уулзалга. 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Мальчик со шпагой» (4-дэхи сери). 12.40 — «Аялга». Александра Пахмутовагай дуунууд. Фильм-концерт. 13.15 — «Спортлото» 13.30 — «Шатарай һургуули». 14.00 — **«XXI зунай Олимпиин наадан».** 16.00 — Забһарлалга. 16.10 — «Мүнөөнэй эрдэм наука». 16.45 — И. С. Тургенев. «Возвращение» — зүжэг. 18.00 — «Время». 18.30 — «Хүгжэмтэ абонемент». Уласхоорондын конкурсын лауреат В. Петров наадана (баян). 19.00 — **«XXI зунай Олимпиин наадан».**

Улаан-Үдэ. 21.00 — Телевизионно һонин. 21.20 — «Буряадай аэрофлодой 50 жэл».

«Орбита». 22.05 — «Үнэн зүрхэнһөө». Петрозаводск хотын Онежскэ тракторна заводой коллективтэй уулзалга». 24.00 — «Время». 00.30 — **«XXI зунай олимпиин наадан дээрэ».**

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.20 — «Музейн залнуудаар». 19.50 — «Угрюм-река» (3-дахи сери).

«Орбита». 21.00 — Шэнэ һонин. 21.40 — Концерт.

ПЯТНИЦА, 23

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Мальчик со шпагой (V сери). 12.35 — «Залуу наһанай эрьен ерэхэдэ». — СССР-эй арадай артист Л. Утёсовой хабаадалгатай эстрадын программа. 13.30 — «Москва ба москвагайхид». 14.00 — **«XXI зунай Олимпиин наадан».** 16.10 — СССР-эй оборонын министерствын оркестрэй концерт. 16.30 — «Баримтата экран». 18.00 — «Время». 18.30 — Искусствын уран бэлигтэнэй концерт. 19.00 — **«XXI зунай Олимпиин наадан».**

Улаан-Үдэ. 21.00 — «КПСС-эй XXV съезд: теориин асуудалнууд» (буряадаар).

«Орбита». 20.00 — «Польшын үндын бодобоч үдэр» гэжэ Польшын арадай һайндэртэ зорюулагдаһан ПНР-эй телевидениин программа. 21.00 — «Время». 00.30 — **«XXI зунай Олимпиин наадан».**

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — «Улаан-Үдэ». 18.40 — Түрэлхидтэ зорюулагдаһан телевизионно университет (буряадаар). 19.00 — «Коммунист» — тележурнал. 19.40 — «Угрюм-река» (IV сери).

«Орбита». 21.00 — Шэнэ һонин. 21.30 — Забһарлалга. 21.40 — СССР-эй оборонын министерствын оркестрэй концерт.

СУББОТО, 24

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.30 — Ном. Саг. Уншагша. 11.00 — «Уран шадамар гар». 11.30 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Үхибүүдтэ — фильм». «Попутного ветра, синяя птица». 13.30 — «Элүүр энхэ байлга». 14.00 — **«XXI зунай Олимпиин наадан».** 16.10 — «Очевидное-невероятное». 17.00 — Болгариин эстрадын артистнарай концерт. 18.00 — «Время». 18.30 — «Музейн, выставкын залнуудаар». Гүрэнэй А. С. Пушкинай нэрэмжэтэ уран зурагай музей. «Францин искусство» (II дамжуулга). 19.00 — **«XXI зунай Олимпиин наадан».** 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «К подножью огня» — баримтата фильм. 21.30 — Забһарлалга. 21.40 — В. Атлантов дуулана. 21.55 — «Правда» газетын политическэ шэнжэлэгшэ Ю. А. Жуков уласхоорондын байдал тухай хөөрэнэ. 22.40 — СССР-эй арадай артист И. Ильинский уншана. 24.00 — «Время». 00.30 — **«XXI зунай Олимпиин наадан».**

ВОСКРЕСЕНИ, 25

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 10.45 — «Горнын» программа (пионернүүдтэ). 11.15 — Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаһан концерт.

«Орбита». 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Приключения Незнайки и его друзей» — мультфильмнүүд. «Незнайка — уран зураашa» (III сери), «Незнайка — жолоошон» (IV сери). 12.50 — А. Соловьяненко дуулана. 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 14.00 — **XXI зунай Олимпиин наадан».** 16.00 — Забһарлалга. 16.10 — «Мүнөөдэр СССР-эй Далайн Сэрэгэй Флодой үдэр». ВМФ-гэй Главна штабай начальник флодой адмирал М. Д. Сергеевэй үгэ хэлэлгэ. 16.55 — Концерт. 17.05 — «Мүнөөдэр — худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй үдэр». 17.20 — Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаһан концерт. 18.00 — «Время». 18.30 — **«XXI зунай Олимпиин наадан».** 21.00 — Шэнэ һонин. 21.30 — Забһарлалга. 21.40 — Ород дуунай концерт. 22.00 — «Киногоор аяншалагшадай клуб». 22.40 — «Останкинодахи концертын студиина». СССР-эй Далайн Сэрэгэй үдэртэ зорюулагдаһан концерт. 24.00 — «Время». 00.30 — **«XXI зунай Олимпиин наадан.**

Редактор Р. Б. ГАРМАЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

Индекс 670000, г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, телефоны: редактора — 2-54-54, приёмная — 2-54-93, зам. редактора — 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретаря — 2-50-52, секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-60-91, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, пропаганды и агитации — 2-56-32, промышленности и строительства — 2-61-35, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, писем и селькоров — 2-67-81, информации — 2-34-05, общественная приёмная — 2-56-62, машинное бюро — 2-57-63, корректорская — [illegible], фотолаборатория — 2-33-61.

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н 02375. Заказ № 00667.